

“Nəğmə dolu bir ömür”,
“Nəğmə dolu bir ömür”

Rəşid Behbudov – 100

Biblioqrafik göstərici

Sumqayıt - 2015

Mündəricat

I. TƏRTİBÇİDƏN	2
II. RƏŞİD BEHBUDOVUN 100 İLLİK YUBİLEYİNİN KEÇİRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI	3
III. RƏŞİD BEHBUDOVUN HƏYATI VƏ FƏALİYYƏTİ HAQQINDA	4
IV. RƏŞİD BEHBUDOVUN HƏYATI VƏ YARADICILIĞININ ƏSAS TARİXLƏRİ	6
V. GÖRKƏMLİ ŞƏXSİYYƏTLƏR RƏŞİD BEHBUDOV HAQQINDA	8
VI. RƏŞİD BEHBUDOVUN KİTABLARDA VƏ DÖVRİ MƏTBUATDA ÇAP OLUNMUŞ MÜSAHİBƏLƏRİ	10
VII. RƏŞİD BEHBUDOVUN HƏYAT VƏ YARADICILIĞI HAQQINDA	10
7.1. Kitablarda	10
7.2. Dövrü mətbuatda	11
VIII. RƏŞİD BEHBUDOV ƏDƏBİYYATDA VƏ İNCƏSƏNƏTDƏ	20
8.1. Kitablarda	20
8.2. Dövrü mətbuatda	20
8.3. AVTOREFERAT	22
IX. От составителя	23
X. Распоряжение Президента Азербайджанской Республики О проведении 100-летнего юбилея Рашида Бейбутова	24
XI. Жизнь и деятельность Рашида Бейбутова	25
XII. Выдающиеся Деятели О Рашида Бейбутова	27
XIII. Основные даты жизни и творчества Рашида Бейбутова	29
XIV. О НЕМ	31
14.1. В КНИГАХ	31
14.2. В ГАЗЕТАХ И ЖУРНАЛАХ	31
XV. İNGİLİS DİLİNDƏ	33
15.1. DÖVRİ MƏTBUATDA	33
XVI. KÖMƏKÇİ GÖSTƏRİCİLƏR	34
16.1. RƏŞİD BEHBUDOVUN KİTABLARDA VƏ DÖVRİ MƏTBUATDA ÇAP OLUNMUŞ MÜSAHİBƏLƏRİNİ YAZAN MÜƏLLİFLƏRİN ƏLİFBA GÖSTƏRİCİSİ	34
16.2. RƏŞİD BEHBUDOVUN KİTABLARDA VƏ DÖVRİ MƏTBUATDA ÇAP OLUNMUŞ MÜSAHİBƏLƏRİNİN ƏLİFBA GÖSTƏRİCİSİ	34
16.3. RƏŞİD BEHBUDOV HAQQINDA ƏSƏR YAZAN MÜƏLLİFLƏRİN ƏLİFBA GÖSTƏRİCİSİ	34
16.4. RƏŞİD BEHBUDOV HAQQINDA YAZILAN ƏSƏRLƏRİN ƏLİFBA GÖSTƏRİCİSİ	35
16.6. RƏŞİD BEHBUDOV HAQQINDA ƏDƏBİYYAT VƏ İNCƏSƏNƏTDƏ YAZAN MÜƏLLİFLƏRİN ƏLİFBA GÖSTƏRİCİSİ	37
16.6. RƏŞİD BEHBUDOV HAQQINDA ƏDƏBİYYAT VƏ İNCƏSƏNƏTDƏ YAZILAN ƏSƏRLƏRİN ƏLİFBA GÖSTƏRİCİSİ	37
XVII. ВСПОМАГАТЕЛЬНЫЕ УКАЗАТЕЛИ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ	38
17.1. АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ АВТОРОВ ПРОИЗВЕДЕНИЙ О РАШИДЕ БЕЙБУТОВЕ	38
17.2. АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ПРОИЗВЕДЕНИЙ О РАШИДЕ БЕЙБУТОВЕ	38

I

TƏRTİBÇİDƏN

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2015-ci il 18 mart tarixli Sərəncamına əsasən bu il SSRİ və Azərbaycan Respublikasının xalq artisti, SSRİ və Azərbaycan Respublikasının Dövlət mükafatları laureatı, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Rəşid Behbudovun 100 illik yubileyi qeyd edilir.

Yubiley münasibətilə Sumqayıt şəhər S. Vurğun adına Mərkəzi kitabxananın əməkdaşları "Nəğmələrdə yaşayan ömür" adlı bibliografik vəsait tərtib etmişdir.

Oxuculara təqdim olunan bu göstərici müğənninin həyat və yaradıcılığına dair çap olunan materialların 1971-ci ildən 2015-ci ilədək olan dövrünü əhatə edir.

Göstəricidə Rəşid Behbudovun həyat və yaradıcılığının əsas tarixləri, görkəmli şəxsiyyətlərin onun haqqında fikirləri, müğənninin kitablarda və dövrü mətbuatda verdiyi müsahibələri, haqqında kitablar, avtoreferatlar, dövrü mətbuatda çap olunan məqalələr toplanmışdır. Kitablarda və dövrü mətbuatda olan məqalələr eyni zamanda "Rəşid Behbudov ədəbiyyatda və incəsənətdə" bölmələrinə də ayrılmışdır. Vəsaitdə ədəbiyyat bölmələr daxilində xronoloji qaydada əlifba sırası ilə verilmişdir.

Göstəricidə Azərbaycan, rus və xarici dillərdə dərc olunmuş ədəbiyyat öz əksini tapmışdır.

Bibliografik vəsaitdən istifadəni asanlaşdırmaq məqsədi ilə sonda Rəşid Behbudovun müsahibələrinin, müəlliflərin onun haqqında yazılmış məqalələrinin əlifba göstəricisi tərtib edilmişdir. Vəsaitdə kitablar əlifba sırası ilə, dövrü mətbuat xronoloji qayda üzrə qruplaşdırılmışdır. Azərbaycan və rus dillərində tərtib edilmiş bibliografik vəsait mütəxəssislər, tədqiqatçılar, kitabxanaçılar, tələbələr və geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

II

**RƏŞİD BEHBUDOVUN 100 İLLİK YUBİLEYİNİN KEÇİRİLMƏSİ
HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

2015-ci ilin dekabr ayında dünya şöhrətli musiqi xadimi, görkəmli müğənni və tanınmış ictimai xadim, SSRİ və Azərbaycan Respublikasının xalq artisti, SSRİ və Azərbaycan Respublikasının Dövlət mükafatları laureatı, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Rəşid Məcid oğlu Behbudovun anadan olmasının 100 illiyi tamam olur.

Rəşid Behbudov Azərbaycanın çoxəsrlik mədəniyyəti tarixinin yetirdiyi böyük simalardandır. Özünəməxsus ifaçılıq tərzinə və həzin lirizm çalarlı ecazkar səsə malik sənətkar təkrarolunmaz yaradıcılığı boyunca sənət aləminə gətirdiyi yeniliklərlə milli musiqi salnaməsini xeyli zənginləşdirmişdir. Çoxşaxəli fəaliyyəti dövründə özünün qurduğu və bu gün də adını daşıyan Azərbaycan Dövlət Mahnı Teatrı mədəniyyətə sanballı töhfə təşkil edir. Rəşid Behbudovun kino aktyoru kimi canlandığı unudulmaz obrazlar ölkə kinematoqrafiyasının parlaq səhifələridir. Vətənə və xalqa son dərəcə bağlı olan sənətkar dünyanın ən məşhur teatr səhnələri və konsert salonlarındakı rəngarəng repertuarlı saysız çıxışları ilə Azərbaycan mədəniyyətinə geniş şöhrət qazandırmışdır.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafı və təbliği naminə misilsiz xidmətlər göstərmiş qüdrətli sənətkar Rəşid Behbudovun 100 illik yubileyinin layiqincə keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi görkəmli musiqi xadimi Rəşid Behbudovun 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 mart 2015-ci il.

III

RƏŞİD BEHBUDOVUN HƏYATI VƏ FƏALİYYƏTİ HAQQINDA

Oxu Rəşid!
 Qışda dağlar açsın çiçək,
 Oxu! Olaq elə həzin,
 Elə kövrək,
 Yaz buludu kimi dolaq,
 İsti yağan yağış olaq.
 Elə keçək özümüzdən,
 Könlümüzün çəməninə
 Şeh çilənsin gözümüzdən...
Mirvarid Dilbazi

Sənət tarixində elə parlaq şəxsiyyətlər var ki, hər şeyə qadir olan zamanın hökmünə baş əyməyərək öz ölməz dühaları ilə qərinələrin, əsrlərin başı üstündən adlayır, bütün dövrlərdə insanların çağdaşı, müasiri olurlar. Azərbaycanın sənət salnaməsində adı qızıl hərflərlə yazılmış ölməz sənətkarımız Rəşid Behbudov da belə insanlardandır. Onun yaradıcı şəxsiyyətinin miqyası təkcə bu dünyadakı cismani ömrünün hüdudları ilə məhdudlaşmır, vəfatından illər keçsə də, onun əbədiyaşar sənəti xalqımızın sənət ideali kimi bizimlə birgə gələcək zamanlara doğru addımlayır.

Rəşid Məcid oğlu Behbudov 1915-ci il dekabrın 14-də Tiflis şəhərində dünyaya göz açmışdır. Onun atası əslən Şuşalı olan Məcid Behbudov Azərbaycan xalq mahnılarının mahir bilicisi və ifaçısı kimi tanınmışdır. Rəşidin anası Firuzə Abbasqulu qızı Vəkilova isə məşhur Vəkilovlar nəslindəndir. Firuzə xanım rusdilli pedaqoq olmaqla yanaşı ədəbiyyatımızın gözəl bilicisi olub. Orta məktəbi Tiflisdə bitirdikdən sonra Rəşid elə buradaca 1930-cu ildə ifaçılıq fəaliyyətinə başlamışdır. 1933-cü ildə Dəmiryolu Texnikumuna daxil olmuşdur. Təhsil dövründə tələbə özfəaliyyət orkestrində çalışmışdır.

Rəşid Behbudov 1934-1944-cü illərdə Yerevan Filarmoniyasının və Ermənistan Dövlət Opera və Balet Teatrının solisti olmuşdur. 1945-ci ildə Üzeyir Hacıbəyovun "Arşın mal alan" komediyasında baş rola çəkilir. 1946-cı ildə bu filimdəki Əsgər roluna görə Rəşid Behbudov Dövlət Mükafatı ilə təltif olunur. 1949-cu ildə Budapeştdə Gənclərin və tələbələrin ümumdünya festivalında çıxış edir. 1946-1956-cı illərdə Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının, 1953-1960-cı illərdə M. F. Axundov adına Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrının solisti, 1957-1959-cu illərdə Azərbaycan Dövlət Konsert Ansamblının təşkilatçısı və rəhbəri olmuşdur.

Rəşid Behbudovun Azərbaycan milli kinematoqrafiyasının inkişafında xidmətləri təkcə "Arşın mal alan" kinokomediyası ilə bitmir. O, həmçinin "Bəxtiyar" filminə, "1001-ci qastrol", "Doğma xalqımıza", "Toyda görüş", "Abşeron ritimləri" film-konsertlərində və bir çox sənədli filmlərdə, kinojurnallarda çəkilir.

Yüksək peşə mədəniyyətinə, böyük vokal və musiqi-səhnə ustalıqına malik olan Rəşid Behbudov Azərbaycanda opera sənətinin inkişafına da sanballı töhfələr verib. Premyerası 25 dekabr 1953-cü ildə olmuş "Sevil" operasında əsas qəhrəman – Balaş rolunu Rəşid Behbudov böyük ustalıqla ifa etmişdir.

1966-cı ildə isə dünyada məşhur olan Azərbaycan Dövlət Mahnı Teatrını yaratmış, ömrünün sonuna kimi bu kollektivə rəhbərlik etmişdir. Müğənni həmin ansamblla 56 ölkəni gəzməmiş bütün Sovet respublikaları ilə yanaşı Argentina, Bolqarıstan, Belçika, Çili, Çin, Efiopiya, Finlandiya, Hindistan, İran, İtaliya, Misir, Türkiyə və sair ölkələrdə geniş repertuarla çıxış etmişdir. Azərbaycan xalq

mahnılarının və Azərbaycan bəstəkarlarının vokal əsərlərinin xarici ölkədə populyarlaşmasında R. Behbudov böyük rol oynamışdır.

Rəşid Behbudov müxtəlif janr və üslublarda yazılmış bəstəkar mahnı və romanslarından, klassik vokal nümunələri və opera ariyalarından başqa, Azərbaycan xalq mahnılarının da misilsiz ifaçısı idi. Müğənni qədim xalq mahnılarını müasir ifaçılıq üslubunda təsir edərək, onların musiqi dilinin ən dərin qatlarında gizlənmiş incəlikləri, məna çalarlarını üzə çıxararaq bu mahnılara yeni ruh, yeni nəfəs, yeni həyat vermişdir.

Onun ifasında “Aman ovçu”, “Ağacda leylək”, “Gözəlim sənsən”, “Ay nənə”, “Ləbi-ləb”, Qalalı”, “Evləri var xana-xana”, Ay Laçın” kimi xalq mahnılarının hər biri insan qəlbinin ən həzin duyğularını əks etdirən sehrli bir avaz kimi səslənirdi. Xalqımızın əsrlərdən bəri mənəvi sərvət kimi qoruyub saxladığı, nəsildən-nəslə ötürdüyü bu nəğmələri Rəşid Behbudov dünyanın neçə-neçə ölkəsinin ən möhtəşəm səhnələrindən səsləndirərək dünya xalqlarına da sevdire bilmişdi. Rəşidin ifasında xalq musiqisinin bu cür həzin, doğma səslənməsinin bir sirri də müğənninin öz ifasında ana dilimizin bütün səslənmə və ifadə imkanlarını maksimal bir gözəlliklə əks etdirə bilməsində idi.

Ustad sənətkar mahnıları yalnız səslə ifadə etməklə yox, onu daxili aləmində yaşatmaqla xalqa çatdırırdı. C. Cahangirovun “Ana”, “Alagöz”, T. Quliyevin “Qızıl üzük”, “Sənə də qalmaz”, “İlk bahar”, R. Hacıyevin “Azərbaycan” və daha neçə-neçə belə yadda qalan nəğmələr var ki, onlar ilk dəfə Rəşid Behbudovun səsinə həyata vəsiqə alıb, sevilib və yaddaşlara həkk olunub.

Rəşid Behbudov yalnız nəğmələri ilə deyil, bütöv yaradıcılığı ilə Azərbaycan mədəniyyətində silinməz izlər qoyub.

Sevincimizin, kədərimizin, mübarizliyimizin, vətənpərvəliyimizin nəğməkarı olan Rəşid Behbudovun sənəti daim sevilib və yüksək qiymətləndirilib. O, 1959-cu ildə SSRİ xalq artisti, 1980-ci ildə Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adını almışdır. SSRİ-nin Lenin ordeni, Qırmızı Əmək Bayrağı, Xalqlar Dostluğu ordenləri ilə təltif olunmuş, bir sıra xarici ölkələrin mükafatlarına layiq görülmüşdür.

Dahi sənətkar 1989-cu il iyunun 9-da Moskva şəhərində vəfat etmiş, Bakıda Fəxri xiyabanda dəfn olunmuşdur.

Rəşid Behbudov öz sənəti ilə xalqının, Vətəninin şan-şöhrətini ucaltmış, Azərbaycan varlığının təsdiqinə xidmət etmişdir. Taleyin ömür payı Rəşidə müstəqil, azad Azərbaycanın nəğməkarı tərənnümçüsü olmağa imkan vermədi. Ancaq onun misilsiz səsi, əvəzsiz sənəti bu gündə sərhədləri aşaraq Vətənimizin simvollarından biri kimi dünyanı dolaşır, zamanın başı üstündən gələcəyə pərvazlanır.

IV

RƏŞİD BEHBUDOVUN HƏYATI VƏ YARADICILIĞININ
ƏSAS TARİXLƏRİ

1915-14 dekabr	Behbudov Rəşid Məcid oğlu Tiflisdə xanəndə ailəsində anadan olmuşdur.
1930	Ermənistanın Dövlət Opera və Balet Teatrında çalışmışdır.
1933	Dəmiryolu Texnikumuna daxil olmuşdur.
1939	Həmin teatrın truppası ilə birlikdə Moskvada Ermənistan incəsənəti günlərində iştirak etmişdir.
1942	Kırım cəbhəsində konsert proqramı ilə çıxış etmişdir.
1946	“Arşın mal alan” filmindəki Əsgər roluna görə “Stalin mükafatı” almışdır.
1946	SSRİ Dövlət mükafatı laureatı adına layiq görülmüşdür.
1946-1956	Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının solisti olmuşdur.
1949	Budapeştdə keçirilən Gənclərin və Tələbələrin Ümumdünya festivalında iştirak etmişdir.
1951	Azərbaycanın Xalq artisti adını almışdır.
1951	Çində qastrol səfərində olmuşdur.
1952	“Əmək və sülh mahnıları” musiqili sənədli filmə çəkilmişdir.
1953	“Sevil” operasında Balaş rolunu ifa etmişdir.
1953-1960	Fasilələrlə Azərbaycan Dövlət və Opera Balet Teatrında solist kimi çalışmışdır.
1954	“Doğma xalqımıza” musiqili sənədli filminə çəkilmişdir.
1955	“Bəxtiyar” filminə çəkilmişdir.
1957-1959	Azərbaycanda Dövlət Konsert Ansamblının təşkilatçısı və rəhbəri olmuşdur.
1957	Moskvada Gənclərin VI Ümumdünya festivalında çıxış etmişdir.
1959	“Bizim Azərbaycan” sənədli filminə çəkilmişdir.
1959	SSRİ xalq artisti adına layiq görülmüşdür.
1962	Tehranda dəbdəbəli konsert kompleksi vaxtilə Rəşid Behbudovun şərəfinə “Rəşidiyyə” adlandırılmışdır.
1965	“Ədəbi qardaşlıq” sənədli filminə çəkilmişdir.
1968	Azərbaycan Dövlət Mahnı Teatrını təşkil etmiş, onun solisti və bədii rəhbəri olmuşdur.
1969	“Toyda görüş” film konsertdə çəkilmişdir.
1970	“Abşeron ritmləri” film konsertdə çəkilmişdir.
1974	“1001-ci qastrol” sənədli filmində çəkilmişdir.

1975	Dahi sənətkara həsr olunmuş "Rəşid Behbudov" adlı sənədli film çəkilmişdir.
1976	SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyəti SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudovun Lenin ordeni ilə təltif edilməsi haqqında fərman imzalamışdır.
1979	Dövlət mükafatına layiq görülmüşdür.
1980	Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adını almışdır.
1985	Daha bir "Rəşid Behbudov" sənədli filmi çəkilmişdir.
1989-9 iyun	Moskva şəhərində vəfat etmiş, Bakıda Fəxri Xiyabanda dəfn olunmuşdur.
1995	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev dahi sənətkar Rəşid Behbudovun 80 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Sərəncam imzalamışdır.
2001	Görkəmli müğənninin 85 illik yubileyi keçirilmişdir.
2005	Dahi sənətkarın 90 illik yubiley gecəsi keçirilmişdir.
2006	Norilsk şəhərində Rəşid Behbudovun xatirəsinə həsr olunmuş "Zapolyare" dostluq evinin açılışı olmuşdur.
2015	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dünya şöhrətli müğənni Rəşid Behbudovun anadan olmasının 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Sərəncam imzalamışdır.

V

GÖRKƏMLİ ŞƏXSİYYƏTLƏR RƏŞİD BEHBUDOV HAQQINDA

Rəşid Behbudov nadir bir insandır, nadir şəxsiyyətdir. Azərbaycan mədəniyyəti tarixində bənzərsiz bir incəsənət ustasıdır.

Heydər Əliyev

Rəşid Behbudovum sənətkarlığı sayəsində bizim xalq mahnıları dünyanın bir çox xalqlarının malına, mülkünə çevrilmişdir. Neçə-neçə ölkələrdə onun yaradıcılığı ilə, onun istedadı ilə yüksəklərə ucalmışlar! Azərbaycan mahnıları Rəşid Behbudovun ifasında xalqlar arasında məhəbbət və dostluq körpüsünə çevrilmişdir. Mən bundan başqa öz xalqına da vacib xidmət bilmirəm. Xalq yaradıcılığını milli cərçivədən çıxarmaq, onu təzələmək və yenidən öz xalqına qaytarmaq-bu, əsrlərin yaşatdığı əsl böyük sənətdir.

Bəxtiyar Vahabzadə

Rəşid Behbudov barədə düşünəndə gözlərimin önündə xalqımızı son yarım əsrdə dünyada məşhulaşdıran dahi bir müğənni, əvəzsiz bir mədəniyyət xadimi, əfsanəvi bir şəxs canlanır.

Cabir Novruz

Xalqımızın zəngin musiqi ənənələrinə əsaslanan, vokal sənətimizi novatorcasına inkişaf etdirib yeni mərhələyə qaldıran Rəşid Behbudov xalqlar dostluğunu, bəşəri məhəbbəti tərənnüm edə-edə sənət aləmində qocaman çinar timsalına dönmüşdü.

Tofiq Quliyev

Böyük sənətkar heç vaxt heç kəsi yamsılamayıb, heç kəsə oxşamaq istəməyib və ifasında sadəcə özünü göstərməyə çalışıb. Məhz bu özünügöstərmə - "behbudovçuluq" onu digər ifaçılardan fərqləndirib. Bu məhz Behbudov sənətinin yüksək mədəniyyəti idi.

Vasif Adıgözəlov

Böyük müğənninin yüksək professional və orijinal sənətkarlığı bu gün də ən müxtəlif zövqlü saysız-hesabsız tamaşaçının diqqətini cəlb edir. Bəli, Azərbaycan incəsənətinə beynəlxalq miqyasda böyük hörmət və nüfuz qazandırmış Rəşid Behbudovun qüdrətli sənəti onu dünya xalqlarının sevimlisinə çevirmişdir.

Elmira Abbasova

14 dekabr 1915-ci il. Bu tarix həmişəlik XX əsrin musiqi mədəniyyəti tarixində qızıl hərflərlə yazılıb. Bu qış günü gözəl Behbudovlar ailəsinə qəşəng bir oğul bəxş etdi. Bu oğlan gələcəkdə Azərbaycanın şöhrətini bütün dünyaya yayan Rəşid Behbudov idi. O, Azərbaycan musiqi mədəniyyəti tarixində parlaq hadisə idi.

İmruz Əfəndiyeva

Əsl müğənni və sənətkar ömrü yaşamış, öz yaradıcılığı ilə mədəniyyət tariximizin parlaq şəxsiyyətlərindən olan, görkəmli səhnə ustası və ictimai xadim Rəşid Behbudov öz həyatı və yaradıcılığı ilə zəngin bir irs qoyub getmişdir.

Polad Bülbüloğlu

Sevimli sənətkarımızın Azərbaycan şalalələrinin şırıltısı kimi könül açan ecazkar səsinin xoş sədası hələ bundan sonra da neçə-neçə ürəkləri fəth edəcəkdir.

Lütfiyar İmanov

Şimaldan sərt qayalı qalın meşəli Finlandiyada, cənubdan geniş səhralı, isti Həbəşistanda, Şərqdən çox əhalili Çində, Qərbdən musiqi sənətinin beşiyi İtaliyada və başqa ölkələrdə - Hindistan Türkiyə və İranda Azərbaycan musiqisinin parlaq nümunələrini təbliğ edən görkəmli müğənnimiz, elimizin şərəfli oğlu, SSRİ xalq artisti, Dövlət Mükafatı laureatı Rəşid Behbudov ifa etdiyi mahnıların sözlərini də düzgün tələffüs etməyə böyük səy göstərir. Odur ki, həmin mahnılar bizə xoş gəldiyi kimi, həmin xalqlar tərəfindən də bəyənilir, sevilir.

Əfrasiyab Bədəlbəyli

Rəşid bütün dünyada çıxış edir və hər yerdə öz ölkəsi haqqında, Azərbaycan haqqında maraqla və coşqunluqla danışır. İncəsənət dil maneəsini bilmir. Onun dinləyiciləri xalq mahnılarında, Üzeyir Hacıbəyovun, Qara Qarayevin, İsaak Dunayevskinin, Vasili Solovyev-Sedoyun, Anatoli Novikovun əsərlərində səslənən dostluq, xeyirxahlıq ideyalarını dərinlən qavrayır.

Müslüm Maqomayev

Mən Rəşid Behbudovun böyük pərəstişkarıyam. Onun səsi indiyədək mənim qəlbimdədir. Onda nə isə adamlara, xüsusən qadınlara təsir göstərən nəvaziş vardır.

Tamara Sinyavkaya

Rəşid Behbudov unudulmaz “Arşın mal alan”dan başlayaraq həmişə əfsanə olmuş, əfsanə olaraq qalır. Rolunu yaxşı oynayan və daha yaxşı oxuyan füsunkar, gözəl və çox qəşəng Rəşid Behbudovu sevməmək olmaz.

Anatoli Solovyanenko

Mən Rəşid Məcidovici çox sevirdim, o məndən yaşlı idi, lakin mənim musiqimə ciddi yanaşırdı. Mən Rəşidi dahi, nadir şəxsiyyət sayan adamlardanam. Behbudov mahnılarının bütöv məktəbi olub, onun çoxlu təqlidçiləri olub. Baxmayaraq ki, “əvəzolunmaz adamlar yoxdur” – deyirlər. Lakin Rəşid Behbudov həqiqətən əvəzedilməzdir. O, əfsanədir.

Murad Kəjəyev

Behbudov bizim Sovet və rus mədəniyyətində nadir təzahürdür. O, təkrarsız istedadla malik olub, özündə görkəmli vokalçı və parlaq incə dram artistini birləşdirirdi. O özünün təkrarsız üslubunu yaradıb və onun yaradıcılığı milyonlarla adamın məhəbbətini qazanmışdır.

Oskar Fersman

Bizim çoxmilli incəsənətimizdə çox ulduzlar vardır, lakin Behbudovun ulduzu bütün tarix boyu ən parlaq ulduzlardan biridir. Demək olar ki, Günəşin zirvəsidir.

Gennadi Xazanov

Onun haqqında əfsanələr, poemalar qoşmaq, çox danışmaq olar. Mən 40 ilə yaxın estradada oxuyan bir artist kimi ona görə xoşbəxtəm. Xoşbəxtəm ki, Behbudov olub, var və olacaq. Yeni-yeni müğənnilər, yeni bütələr yaranıb. Lakin Behbudovun adı təkcə Azərbaycan incəsənətində deyil, Sovet İttifaqının tarixinə də düşüb. O, dünya incəsənətinin klassikidir. Behbudov bir epoxadır, tarixdir.

İosif Kobzon

VI

RƏŞİD BEHBUDOVUN KİTABLARDA VƏ DÖVRİ MƏTBUATDA ÇAP OLUNMUŞ MÜSAHİBƏLƏRİ

Rəşid Behbudov dünyanı dolanmış ilk
Azərbaycan müğənnisidir, musiqiçisidir. İkinci
beşəsi olmayıbdır.

Heydər Əliyev

1. **Rüstənzadə, S.** Hər mahnının öz teatrı var: Müəllifin SSRİ Xalq artisti Rəşid Behbudovla mahnı teatrının yaranması, onun fəaliyyəti haqqında müsahibəsi / Rüstənzadə S. Bir ömrün yarpaqları. – B : İşıq, 1991. – S. 25-28.
2. **Rüfətoğlu, Z.** Xoşbəxt tale, amansız tale : SSRİ xalq artisti R. Behbudovla müsahibə // Kommunist. – 1989. – 14 iyun.
3. **Rəhmanzadə, F.** Sevən ürəklərin səsinə eşit: SSRİ Xalq artisti, ustad müğənni R. Behbudovla müsahibə // Azərbaycan müəllimi. – 1986. – 1 yanvar. – S.4.
4. **Həsənəliyev, N.** Musiqimizi böyük miqyaslı görmək arzusundayam: SSRİ Xalq artisti, qüdrətli sənətkar R. Behbudovla müsahibə // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1985. – 13 dekabr. – S. 5.

VII

RƏŞİD BEHBUDOVUN HƏYAT VƏ YARADICILIĞI HAQQINDA

7.1. KİTABLARDA

5. **Rəşid Behbudov: (1915-1988)** : Həyatı haqqında / Azərbaycan musiqi dünyası. – Bakı : Nurlar, 2001. – S. 53.
6. **Behbudov, Rəşid Məcid oğlu:** (1915-1989) / Azərbaycan Sovet Ensiklopediyası. 10 cildə. II cild. – Bakı : Azərbaycan Sovet Ensiklopediyasının Baş redaksiyası, 1978. – S. 129.
7. **Babayeva, M.** Rəşid Behbudovun sənətkarlığı : Ali musiqi məktəbləri üçün dərs vəsaiti. – Bakı : Xəzər Universiteti, 2012. - 169, [1] s. – (e.n.)
8. **Bünyadov, T.** Yada düşdü: SSRİ Xalq artisti Rəşid Behbudovun valideynləri haqqında / Bünyadov T. Qızıl qaya. – B : Gənclik, 1984. – S. 149-150.
9. **Rəşid Behbudov (1915-1988).** Həyatı haqqında / Əhmədov S. Azərbaycan tarixindən yüz şəxsiyyət. – Bakı : Ayna Mətbu Evi, 2006. – S. 242-243.
10. **Behbudov, Rəşid Məcid oğlu:** Həyatı haqqında / Hüseynov Ə. XX əsrin 100 görkəmli azərbaycanlısı. – Bakı : “Sumqayıt” nəşriyyatı, 2002. – S. 24.
11. **Qarayev, T.** Baharın qolları üstündə əbədiyyətə qovuşan sənətkar : Xalq artisti Rəşid Behbudov haqqında / Qarayev T. Sənətin keçdiyi yollar. – Bakı : “Qolias” nəşriyyat evi, 2011. – S. 247-251.

12. **Qarayev, T.** İlhamın vuran nəbzi... : Görkəmli ifaçı Rəşid Behbudov haqqında / Qarayev T. Sənətin çətin keçdiyi yollar. – Bakı : “Qoliat” nəşriyyat evi, 2011. – S. 245-246.
13. **Qarayev, T.** 25 yaşlı teatrın bir günü: Unudulmaz müğənni Rəşid Behbudovun ildönümünə həsr olunmuş xatirə gecəsi haqqında / Qarayev T. Sənətin keçdiyi yollar. – Bakı : “Qoliat” nəşriyyat evi, 2011. – S. 240-244.
14. **Qarayev, T.** Ömürdən qalan anlar: Görkəmli sənətkar, SSRİ Xalq artisti Rəşid Behbudov haqqında / Qarayev T. Sənətin keçdiyi yollar. – Bakı : “Qoliat” nəşriyyat evi, 2011. – S. 236-240.
15. **Behbudov, Rəşid Məcid oğlu (1915-1989)** : SSRİ xalq artisti, görkəmli müğənni Rəşid Behbudov haqqında / Üzeyir Hacıbəyov ensiklopediyası. – Bakı : Şərq-Qərb, - 2007. – S. 47-48.
16. **Rəşid Məcid oğlu Behbudov: (1915-1989)** / “Varlıq” ensiklopedik toplu. – B : Zaman, 1998. – S.257-258.

7.2. DÖVRİ MƏTBUATDA

17. **Rəşid Behbudovun 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı** // Azərbaycan. - 2015. - 19 mart. - S. 6; Xalq qəzeti. – 2015. – 19 mart. – S. 5.
18. **Rəşid Behbudovun 80 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı** // Azərbaycan. – 1995. - 20 oktyabr.
19. **SSRİ xalq artisti R. M. Behbudovun Lenin ordeni ilə təltif edilməsi haqqında SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fərmanı** // Ədəbiyyat və incəsənət. - 1976. – 10 yanvar. – S. 2.

20. **Vyanada Rəşid Behbudovun 100 illik yubileyi qeyd edilib** // Palitra. – 2015. – 26 noyabr. – S. 13.
21. **Abdullayeva, S.** Vyanada Rəşid Behbudov anılıb // 525-ci qəzet. - 2015.- 26 noyabr.- S. 7 ; Xalq cəbhəsi. - 2015. - 26 noyabr. - S.16. (e.n.)
22. **Rəşid Behbudovun 100 illiyi qeyd olunacaq** : Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyində görkəmli müğənni, Xalq artisti Rəşid Behbudovun anadana olmasının 100 illiyinə həsr olunacaq tədbir haqqında // Palitra. – 2015. – 25 noyabr. – S. 16.
23. **Rəşid Behbudov səsinin sənət zirvəsi** : Üzeyir Hacıbəyovun ev-muzeyində dünya şöhrətli sənətkar, SSRİ Xalq artisti Rəşid Behbudovun 100, onun baş rolda çəkildiyi “Arşın mal alan” bədii filminin 70 illik yubileyi ilə bağlı keçirilən tədbir haqqında // Mədəniyyət. – 2015. – 4 noyabr. – S. 10.
24. **Sarıyeva, İ.** Dünya şöhrətli müğənnimiz Rəşid Behbudovun 100 illik yubileyi... : Rəşid Behbudovun həyatı və yaradıcılığı haqqında // Bakı xəbər. - 2015. - 13 oktyabr. - S. 11. (e.n.)

25. **Rəşid Behbudova həsr olunan miniatür kitab** : Yazıçı Elçinin müəllifi olduğu "Mən gedirəm, Ağlama... Rəşid Behbudovun sənəti və şəxsiyyəti" adlı miniatür kitabı haqqında // Azərbaycan. – 2015. - 26 avqust. – S. 12 ; Xalq qəzeti. – 26 avqust. – S. 6 ; Mədəniyyət. – 26 avqust. - S. 5 ; Palitra. – 2015. – 26 avqust. – S. 2.
26. **Lənkəranda Rəşid Behbudovun 100 illik yubileyi qeyd olunub** : Şəhər Mədəniyyət mərkəzində "Yurdum, yuvam, məskənimdən, Azərbaycanım" devizi altında Rəşid Behbudova həsr olunmuş tədbir haqqında // Mədəniyyət. – 2015. – 5 avqust. – S. 2.
27. **Hafiz, M.** "Yurdum-yuvam məskənimdən Azərbaycanım..." Bu il görkəmli müğənni Rəşid Behbudovun 100 illik yubileyi olacaq // Olaylar. - 2015. - 7 iyul.- S.10. (e.n.)
28. **Azəri, L.** Görkəmli sənətkar Rəşid Behbudovun xatirəsi anıldı // Mədəniyyət. – 2015. – 10 iyun. – S. 5.
29. **Azəri, L.** Nəğmə dolu ürəyində Vətəni gəzdiren sənətkar : SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudov haqqında // Mədəniyyət. – 2015. – 17 aprel. – S. 7.
30. **Babaşova, Ş.** Qarabağın musiqi dünyası: SSRİ xalq artisti görkəmli müğənni Rəşid Behbudov haqqında // Mədəni maarif. - 2015. - № 1. – yanvar. – S. 63-64.
31. **Rəşid Behbudovun xatirəsi Bakıda və Vyanada yad edilib** // Mədəniyyət. - 2014. – 17 dekabr. – S. 6.
32. **Abdullayeva, S.** **Rəşid Behbudov anılıb** : Azərbaycan Mahnı Teatrında dünya şöhrətli müğənni, SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudovun xatirəsinə həsr edilmiş anım gecəsi keçirildi // 525-ci qəzet.- 2014. – 13 iyun . - S. 7-8. (e.n.)
33. **Nigar.** Rəşid Behbudovun xatirə gecəsi keçirilib: Azərbaycan Dövlət Mahnı Teatrında unudulmaz sənətkar, görkəmli müğənni Rəşid Behbudovun xatirəsinə həsr olunmuş gecə haqqında // Palitra. – 2014. – 12 iyun. – S. 13.
34. **Oktay.** "Azərbaycan" sözü onun vizit vərəqəsi idi : Görkəmli Azərbaycan müğənnisi Rəşid Behbudov haqqında // Yeni Azərbaycan. - 2014. – 10 iyun. – S. 3.
35. **Babayev, A.** Sənət ovsunu : Dünya şöhrətli müğənni, Xalq artisti Rəşid Behbudov haqqında // Mədəni həyat. – 2013. - № 12. – Dekabr. – S. 26-27.
36. **Sənətkarın anım gecəsi** : Dövlət Mahnı Teatrında Xalq artisti, unudulmaz müğənni Rəşid Behbudovun xatirəsinə həsr edilmiş anım gecəsi haqqında // Azərbaycan. – 2013. – 19 dekabr. – S. 6.
37. **Hüseynov, F.** Rəşid Behbudovun doğum günü qeyd olundu : Bakıda 2 sayılı onbirillik musiqi məktəbində keçirilən tədbir haqqında // Mədəniyyət. - 2013. – 18 dekabr. – S. 7.
38. **Rəşid Behbudov anılıb** : Azərbaycan Mahnı Teatrında dünya şöhrətli müğənni, SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudovun xatirəsinə həsr edilmiş anım gecəsi keçirildi // Səs. – 2013. – 17 dekabr. – S. 13.

39. **Abdullayeva, S. Rəşid Behbudov anılıb** : Azərbaycan Mahnı Teatrında dünya şöhrətli müğənni, SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudovun xatirəsinə həsr edilmiş anım gecəsi keçirildi // 525-ci qəzet.- 2013. - 17 dekabr. - S. 7. (e.n.)
40. **Azəri, L.** Rəşid Behbudovun sənətkarlığı : Tanınmış sənətsünas M. Babayevanın dahi sənətkar R. Behbudova həsr etdiyi "Rəşid Behbudovun sənətkarlığı" adlı kitabı haqqında // Mədəniyyət. - 2013. – 26 iyun. – S. 11.
41. **Nəsirov, S.** Arzularla, ümidlərlə yaşayan müğənni : Tanınmış müğənni S. Nəsirovun görkəmli müğənni Rəşid Behbudovla bağlı xatirələri // Xalq qəzeti. – 2013. – 9 iyun. – S. 6.
42. **Zaman, Ş.** Rəşid Behbudovla 7 gün : Müəllifin SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudovla bağlı xatirələri // Qobustan. – 2013. - № 2. – Aprel-iyun. – S. 49-62.
43. **Zümrüd.** Azərbaycan musiqi sənətinin əvəsiz ifaçısı – Rəşid Behbudov // Səs. – 2012. - 14 dekabr. – S. 12.
44. **Xəlilzadə, F.** Səsin qüdrəti : Azərbaycan ifaçılıq sənətinin görkəmli nümayəndəsi Rəşid Behbudov haqqında // Azərbaycan. – 2012. – 14 dekabr. – S. 6.
45. **Zümrüd.** Bir ailənin-şəcərənin izi ilə : Azərbaycan mədəniyyət və incəsənət tarixinə əvəzsiz töhfələr vermiş Ənvər Behbudov, Rəşid Behbudov, Nəcibə Behbudova və Firuzə Vəkilova haqqında // Səs. - 2012. – 4 sentyabr. – S. 12.
46. **Rəşid Behbudov əfsanəsi ...** : Böyük sənətkar Rəşid Behbudovun həyat və fəaliyyəti haqqında // Azadlıq. – 2011. – 29 dekabr. – S. 14.
47. **Təranə.** Musiqimizin əfsanəsi : SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudov haqqında // Kaspi. – 2011. – 15 dekabr. – S. 15.
48. **Mustafayeva, L.** Anama dedi ki, məni aradan götürəcəklər : Görkəmli müğənni Rəşid Behbudovla bağlı qızı Rəşidə Behbudovanın müsahibəsi // EL. – 2011. - № 103. – Dekabr. – S. 15-23.
49. **"Azərbaycan" : Rəşid Behbudov bütün konsertlərinə bu mahnı ilə başlayırdı** / /Şərq. - 2011. - 5 aprel. - S. 11. – (e.n.)
50. **Mən bir qıza rast gəldim** : Rusiya televiziyasında görkəmli Azərbaycan müğənnisi Rəşid Behbudovun ifasında "Mən bir qıza rast gəldim" mahnısının səsləndirilməsi və onun yaranma tarixi haqqında // Mədəniyyət. – 2011. – 2 mart. - S. 5.
51. **Görkəmli sənətkar Rəşid Behbudovun 95 illiyi qeyd edilib** // Mədəniyyət. – 2010. – 17 dekabr. – S. 4.
52. **Rəşid Behbudovun 95 illiyi qeyd edilib** // Mövqe. – 2010. – 17 dekabr. – S. 13. – (e.n.)
53. **"Atanın mələk kimi xasiyyəti olub"** : Rəşid Behbudov haqqında qızı Rəşidə Behbudovanın müsahibəsi / /Həftə içi. - 2010. - 16 dekabr. - S. 7. (e.n.)
54. **Xəlilzadə, F.** Dünyanı dolaşan səs : Azərbaycan ifaçılıq sənətinin görkəmli nümayəndəsi Rəşid Behbudov haqqında // Azərbaycan. – 2010. – 16 dekabr. – S. 6.

55. **Təhmirazqızı, S.** "Səni tərənnüm edirəm, doğma Azərbaycanım" : Azərbaycanın görkəmli müğənnisi Rəşid Behbudov haqqında // Mədəniyyət. – 2010. – 15 dekabr. – S. 12.
56. **Abdin, T.** Onların dünəni : Rəşid Behbudov haqqında // Ədalət. – 2010. – 12 iyun. – S. 15.
57. **Rəşid Behbudov anılacaq** : Görkəmli müğənni, xalq artisti Rəşid Behbudova həsr olunmuş Dövlət Mahnı Teatrında keçiriləcək xatirə günü haqqında // Mədəniyyət. – 2010. – 9 iyun. – S. 3.
58. **Ağasıyev, M.** Həmişəyaşar : Müəllifin görkəmli müğənni Rəşid Behbudovla bağlı xatirələri // Qobustan. – 2010. - № 2. – aprel-iyun. – S. 24-27.
59. **Rəşid Behbudov yad edilib** : Azərbaycan Dövlət Mahnı Teatrında xalq artisti, görkəmli müğənni Rəşid Behbudovun xatirəsinə həsr edilmiş anım gecəsi haqqında // 525-ci qəzet. -2009. - 15 dekabr. - S. 7. – (e.n.)
60. **Babayeva, M.** Rəşid Behbudov-müğənni və aktyor. Gənc tədqiqatçılar : Rəşid Behbudovun musiqi yaradıcılığı haqqında // Musiqi dünyası. -№ 1-2. - 2009. Yanvar-iyun. - S.149-151. (e.n.)
61. **Turan.** Lirik tenor : SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudov haqqında // Mədəniyyət. – 2008. – 18 dekabr. – S. 3.
62. **Rəşid Behbudovun 93 illiyi qeyd olunacaq** : Azərbaycanın görkəmli sənətkarı Rəşid Behbudovun 93 illiyi münasibətilə Dövlət Mahnı Teatrında anılacaq xatirə gecəsi haqqında // Ədalət. – 2008. – 12 dekabr. – S. 6.
63. **Səfərov, İ.** Azərbaycanı dünyaya tanıdan görkəmli sənətkar : Rəşid Behbudov haqqında // Respublika. – 2006. – 12 fevral. – S. 4.
64. **Norilskdə Rəşid Behbudovun xatirəsinə dostluq evi açılıb** // Səs. – 2006. – 27 yanvar. – S.12.
65. **Rəşid Behbudovun mahnıları Amerika kilsələrində səslənib** // Olaylar. – 2005. – 27 dekabr. – S. 16.
66. **Abbaslı, T.** Səslər səsi : Rəşid Behbudov haqqında // Hərbi and. – 2005. – 17 dekabr. – S. 4.
67. **"İrs" Beynəlxalq jurnalı yeni sayını Rəşid Behbudovun 90 illiyinə həsr etdi** // Yeni Azərbaycan. – 2005. – 17 dekabr. – S. 8.
68. **Şahnaz.** "Bir anamdan, bir də səndən doya bilmirəm ..." : Heydər Əliyev adına sarayda görkəmli müğənni Rəşid Behbudovun anadan olmasının 90 illiyinə həsr olunmuş tədbir haqqında // Olaylar. – 2005. – 16 dekabr. – S. 9.
69. **Fəxri xiyabanda Rəşid Behbudovun xatirəsini anma mərasimi** // Azərbaycan. – 2005. – 15 dekabr. – S. 6.
70. **Bülbüloğlu, P.** Dahi sənətkar, görkəmli Azərbaycan müğənnisi Rəşid Behbudovun 90 illiyinə həsr olunmuş yubiley gecəsi : Mədəniyyət Nazirinin nitqi // Azərbaycan. – 2005. – 15 dekabr. – S. 6.
71. **Görkəmli Azərbaycan müğənnisi Rəşid Behbudovun 90 illiyinə həsr olunmuş yubiley gecəsi** // Xalq qəzeti. – 2005. – 15 dekabr. – S. 7.
72. **Abbasov, İ.** Dünyaya və zamana sığmayan səs : Rəşid Behbudov haqqında // Xalq qəzeti. – 2005. – 14 dekabr. – S. 5.

73. **Xəlilzadə, F.** O səsin qüdrəti : Rəşid Behbudov haqqında // Azərbaycan. – 2005. – 14 dekabr. – S. 6.
74. **Hüseynov, R.** Rəşid Behbudov : “Mənə yalnız çiçək verin...” // Yaddaş. – 2005. – 7 dekabr. – S. 2. – Rəşid Behbudov yaradıcılığı haqqında.
75. **Məmmədova, Y.** Ürəklərdə yaşayan sənətkar : Rəşid Behbudovun yaradıcılığı haqqında // İqtisadiyyat. – 2005. – 2-8 dekabr. – S. 8.
76. **Dekabr ayı Rəşid Behbudova həsr olunacaq** : Sənətkarın yubileyi ilə bağlı keçiriləcək silsilə tədbirlər haqqında // Yeni Azərbaycan. – 2005. – 22 noyabr. – S. 8.
77. **Rəşid Behbudovun 90 illik yubileyi qeyd olunacaq** : Rəşid Behbudov adına Dövlət Mahnı Teatrında keçiriləcək mərasim haqqında // Yeni Azərbaycan. – 2005. – 19 noyabr. – S. 8.
78. **Nəsirqızı, M.** “Elə bənd oldum” və ya balaca Rəşidin reallaşan uşaq arzuları : Görkəmli müğənni Rəşid Behbudov haqqında // Hərbi and. – 2005. – 26 iyun. – S. 15.
79. **Hidayətgızı, S.** Oxuyur Rəşid Behbudov // Mədəniyyət. – 2005. – 18 iyun. – S. 1-3.
80. **Ecəzkar səsi ilə dünyanı ovsunlayan sənətkar** : Korifey sənətkarımız Rəşid Behbudov haqqında // Xalq qəzeti. – 2005. – 10 iyun. – S. 6
81. **Qızıl ensiklopediya** : Rusiya Federasiyasında nəşr olunacaq “Qızıl ensiklopediya”ya Azərbaycanın korifey sənətçisi Rəşid Behbudovun həyat və yaradıcılığı haqqında məlumatın daxil edilməsi barədə // Mədəniyyət. – 2005. – 15 yanvar. – S. 8.
82. **Abbaszadə, H.** Ömrə yazılan üç saat : Müəllifin xalq şairi S. Rüstəm və müğənni Rəşid Behbudovla bağlı xatirələri // Ədəbiyyat qəzeti. – 2004. – 1 oktyabr. – S. 1,3.
83. **Rəşid Behbudovun unudulan ifaları on altı diskdə toplanacaq** // Mədəniyyət. – 2004. – 24 iyul. – S. 8.
84. **Ülvi, A.** Oxuyur Rəşid Behbudov : Görkəmli müğənninin yaradıcılığı haqqında // Xalq qəzeti. – 2004. – 11 iyun. – S. 7.
85. **Rəşid Behbudovsuz 15 il** : Dahi sənətkar Rəşid Behbudovun həyat və yaradıcılığı haqqında // Yeni Azərbaycan. – 2004. – 9 iyun. – S. 5.
86. **Rəşid Behbudov anılacaq** : Dövlət Mahnı Teatrında sənətkarın xatirəsinə həsr olunmuş konsert haqqında // Yeni Azərbyacan. – 2004. – 2 iyun. – S. 6.
87. **ABŞ-da Rəşid Behbudovun diski hazırlanır** // Yeni Azərbaycan. – 2004. – 28 aprel. – S. 6.
88. **Rəşid Behbudov yad ediləcək** : Dövlət Mahnı Teatrında təşkil olunacaq tədbir haqqında // Səs. – 2003. – 13 dekabr. – S. 16.
89. **Hafizqızı, X.** Azərbaycan-Rəşid Behbudov mahnıları ilə : ABŞ-ın İndiana ştatında yaradılacaq “Azərbaycan-Rəşid Behbudovun mahnıları ilə” adlı diski haqqında // Ədalət. – 2003. – 31 oktyabr. – S. 16.

90. **Zümrüd.** Muğamlarımızı nəsil-dən-nəslə çatdıran sənətkar : Görkəmli xanəndə Rəşid Behbudovun atası Məcid Behbudov haqqında // Səs. – 2003. – 31 iyul. – S. 11.
91. **Xəlilzadə, F.** Behbudovlar ailəsi : Söhbət Rəşid Behbudovun şəcərəsi haqqında // Azərbaycan. – 2003.- 26 yanvar. – S. 5.
92. **Kəbutər.** Rəşid Behbudovu məqsədlərə körpü etmək olmaz. Dahi sənətkarı ucuzlaşdırmaq kimə və nəyə lazımdır? // Mədəniyyət. – 2003. – 18 yanvar. – S. 3.
93. **Kərimli, A.** Məcid Behbudov və onun irsi : Görkəmli müğənni Rəşid Behbudovun atası Məcid Behbudov haqqında // Qobustan. – 2002. - №4. – Oktyabr-dekabr. – S. – 66-71.
94. **Rəşid Behbudovun albomu işıq üzü görüb** : Dünya şöhrətli müğənni Rəşid Behbudovun mahnılarından ibarət albomun hazırlanması və Türkiyədə çap olunması haqqında // Səs. – 2002. – 21 iyul. – S. 16.
95. **Rəşid Behbudovun yeni albomu hazırlanır** : Azərbaycan xanəndəsi Rəşid Behbudovun yeni albomuna daxil olan Bakıya həsr olunmuş 20 mahnısı haqqında // Yeni Azərbaycan. – 2002. – 17 iyul. – S. 6.
96. **Rəşid Behbudovun xatirəsi anıldı** : Dahi sənətkar Rəşid Behbudov haqqında // Səs. - 2002. – 11 iyun. – S. 11.
97. **Səmədov, İ.** “İrs” jurnalının növbəti sayı Rəşid Behbudova həsr olunub // Yeni Azərbaycan. – 2002. - 16 fevral. – S. 6.
98. **Əfqan.** Ucalıq və sadəlik : SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudov haqqında xatirələr // İqtisadiyyat. – 2001. – 18 oktyabr - 1 noyabr. – S. 13.
99. **Əliyev, H.** Rəşid Behbudovun adı Azərbaycan mədəniyyəti tarixinə əbədi həkk olunmuşdur : Dahi sənətkar Rəşid Behbudovun xatirə gecəsində Azərbaycan Prezidentinin nitqi // Azərbaycan. – 2001. – 16 oktyabr. – S. 1-4.
100. **Təranə.** Bir nəslin möcüzəsi : Rəşid Behbudovun həyatı haqqında // Kaspi. – 2001. 6-8 oktyabr. – S. 8.
101. **Rəşid Behbudovun albomunun təqdimatı olacaq** // Səs. – 2001.- 2 oktyabr. – S. 16.
102. **Vaqifqızı, N.** Rəşid Behbudovun yubiley gecəsi keçiriləcək // Mədəniyyət. – 2001. – oktyabr. – S. 2.
103. **Bayramalıoğlu, N.** “Öləcəyəm qalacaqsız Rəşidsiz” : Məşhur müğənni Rəşid Behbudov haqqında // Mədəniyyət. – 2001. Yanvar. – S. 4.
104. **Xəlilzadə, F.** Yer üzünü dolaşan səs : Rəşid Behbudovun yaradıcılığı haqqında // Azərbaycan. – 2000. – 14 dekabr. – S. 3.
105. **Bayramova, Z.** Əlli dildə oxumağı bacaran sənətkarın bu gün doğum günüdür : Xalq artisti Rəşid Behbudov haqqında // Səs. – 2000. – 14 dekabr. – S. 11.
106. **Mirzəhəsənqızı, S.** Polad Bülbüloğlu Rəşid Behbudovu sevir, bəs siz? : Mədəniyyət Nazirinə qara yaxan, özünü Rəşid Behbudovun kürəkəni sayan Kamil Şahverdiyev kimdir və niyyəti nədir? // Mədəniyyət. – 1999. – sentyabr. – S. 3.

107. **Ağasıyev, Ə.** Sənətimizin günəşi : Azərbaycanın xalq artisti Rəşid Behbudov haqqında // Respublika. – 1999. – 9 fevral. – S. 2.
108. **Quliyev, A.** “Səni tərənnüm edirəm, Doğma Azərbaycanım” : Unudulmaz sənətkarımız Rəşid Behbudovun yaradıcılığı haqqında // Xalq qəzeti. – 1998. – 2 oktyabr. – S. 5.
109. **Mirzəağanlı, M.** Onu çölün ortasındaca, məşəllər işığında konsert verməyə məcbur etmişdilər : Müəllifin dünyaşöhrətli sənətkar Rəşid Behbudovla bağlı xatirələri // Xalq qəzeti. – 1997. – 7 sentyabr. S. 6.
110. **Ağasıyev, Ə.** Sənətimizin günəşi : Böyük sənətkar Rəşid Behbudov haqqında // Azərbaycan. – 1997. – 28 fevral.
111. **Quliyeva, A.** Bir yol gedir əbədiyyətə : Rəşid Behbudov haqqında // Azərbaycan ordusu. – 1996. – 12 dekabr.
112. **Krasnova, S.** Musiqi aləminin sönməz ulduzu : Moskvada Rəşid Behbudovun 80 illiyinə həsr edilmiş musiqi gecəsi haqqında // Azərbaycan. – 1996. – 20 noyabr.
113. **Elçin.** Mən gedirəm, ağlama... : Unudulmaz müğənni Rəşid Behbudov haqqında // Azərbaycan. 1996. – 22 may.
114. **Müğənninin yubileyinə hədiyyə** : Görkəmli müğənni Rəşid Behbudovun anadan olmasının 80 illiyi münasibətilə “Azərbaycanım” adlı mahnılardan ibarət hazırlanan audio-kaset haqqında // Azərbaycan. – 1995. – 16 noyabr. – S. 3.
115. **Məmmədli, İ.** Beş il əvvəl haqq dünyasına qovuşmuş, sağlığında özünə heykəl qoymuş, sənətkarın qəbrinin üstünü götürən olacaqmı? : Rəşid Behbudov haqqında // Respublika. – 1994. – 15 aprel.
116. **Səməd, M.** Hər şey insanlara qalır : R. Behbudov haqqında // Kommunist. – 1991. - 26 iyul.
117. **Nigar, N.** ... Dünya, mənə nəyin qaldı : Ustad müğənni Rəşid Behbudov haqqında // Yeni fikir. – 1991. – 5 iyun. – S. 4.
118. **Qarayev, T.** Ömrün son baharı ...: Rəşid Behbudovun yaradıcılığı haqqında // Kommunist. – 1990. – 15 dekabr.
119. **Əliyeva, E.** “Sənətə sadıq qalın”... : SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudovun yaradıcılığı haqqında // Bakı. – 1990. – 14 dekabr.
120. **Bayramova, Z.** Behbudovlar ailəsi : Rəşid Behbudovun ailəsi haqqında // Səs. – 1990. -10 iyun. – S. 11.
121. **Qarayev, T.** Ömürdən qalan anlar : SSRİ Xalq artisti Rəşid Behbudov haqqında // Bakı. – 1990. – 2 yanvar.
122. **Həsənəliyev, H.** Musiqimizi böyük miqyaslı görmək arzusundayam : Müxbirimizin SSRİ Xalq artisti Rəşid Behbudovla 1985-ci ildə apardığı müsahibəsi haqqında // Ulduz. – 1989. - №12. – Dekabr. – 73-79.
123. **Rəşid Məcid oğlu Behbudov** : SSRİ xalq artisti 1915-1989. Nekroloq // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1989. – 16 iyun. – S. 4.
124. **Çoxmillətli sovet mədəniyyəti xadimləri R.M.Behbudovun vəfatından kədərlənirlər** // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1989. – 16 iyun. – S. 4.

125. **Quliyev, T.** ... Gözlər ağlasın : Görkəmli müğənni Rəşid Behbudov haqqında // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1989. – 16 iyun. – S. 4.
126. **Veysəlli, N.** “Öləcəyəm qalacaqsız Rəşidsiz” : Böyük nəğməkar Rəşid Behbudov haqqında // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1989. – 16 iyun. – S. 4.
127. **Son mənzilə** : Rəşid Məcid oğlu Behbudovun dəfni // Kommunist. – 1989. – 14 iyun.
128. **Bülbüloğlu, P.** Ölməzlik haqqı : Rəşid Behbudov haqqında // Kommunist. – 1989. 14 iyun.
129. **Nazim, S.** Xatirələrim... qeydlərim : Görkəmli müğənni, SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudov haqqında // Qobustan. – 1986. - №4. – oktyabr-dekabr. – S. 28-31.
130. **İmanov, L.** Vokal sənətimizin zirvəsi : Rəşid Behbudovun yaradıcılığı haqqında // Bakı. – 1985. – 14 dekabr. – S. 3.
131. **Abbasova, E.** Sənətkar qüdrəti : SSRİ xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Rəşid Behbudov haqqında // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1985. – 13 dekabr. – S. 5.
132. **Cahangirov, C.** Xoşbəxt sənətkar : Unudulmaz müğənni Rəşid Behbudov haqqında // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1985. – 13 dekabr. – S. 1.
133. **İmanov, L.** Ecəzkar səs : Böyük vokal ustası Rəşid Behbudov haqqında // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1985. - 13 dekabr. S. 5.
134. **Vahabzadə, B.** Səni dinləyəndə : Dünya şöhrətli müğənni Rəşid Behbudov haqqında // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1985. – 13 dekabr. – S. 5.
135. **Quliyev, R.** Sənətin həmişəbahar çiçəkləri : SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudovun Üzeyir Hacıbəyovla bağlı xatirələri // Qobustan. – 1985. - №3. – iyul-sentyabr. – S. 12.
136. **Namazəliyev, Q.** Ümumxalq məhəbbətinin ifadəsi : Azərbaycanın görkəmli müğənnisi Rəşid Behbudovun yaradıcılığı haqqında // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1984. – 2 mart. - S. 4.
137. **Qarayev, T.** Ömürdən qalan anlar : Rəşid Behbudov haqqında xatirələr // Bakı. – 1983. – 2 yanvar.
138. **Vahabzadə, B.** Qüdrətli sənətkar : SSRİ xalq artisti böyük sənətkar Rəşid Behbudov haqqında // Qobustan. – 1982. - №4. – Oktyabr-dekabr. – S. 61-62.
139. **Görkəmli sənət xadimlərimiz** : SSRİ xalq artisti, görkəmli müğənni Rəşid Behbudov haqqında // Qobustan. – 1980. - № 1-2. – Yanvar-iyun. – S. 92-94.
140. **Abbasova, E.** “Səni tərənnüm edirəm, doğma Azərbaycan!” : Görkəmli Azərbaycan müğənnisi Rəşid Behbudov haqqında // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1978. – 8 aprel. – S. 2.
141. **“Səni tərənnüm edirəm, doğma Azərbaycanım** : SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudovun bədii rəhbərliyi ilə Azərbaycan Dövlət Mahnı Teatrının “Səni tərənnüm edirəm doğma Azərbaycanım” adlı vokal-xoreqrafiya proqramının ilk tamaşası haqqında // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1976. – 31 yanvar. – S. 8.

142. **Məmmədov, A.** Ustad müğənni : Müasir ifaçılıq sənətinin görkəmli nümayəndəsi, SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudov haqqında // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1976. – 10 yanvar. – S. 2.
143. **Ellərdən-ellərə** : Xalq artisti, görkəmli müğənni Rəşid Behbudovun rəhbərlik etdiyi Mahnı Teatrının xarici ölkələrdə olduğu qastrol səfərləri haqqında // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1973. – 27 yanvar. – S. 11.
144. **Ürəkdən gələn mahnılar** : SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudovun ifa etdiyi mahnılar və onun rəhbərliyi ilə Azərbaycan dövlət Mahnı Teatrının konsert – tamaşası haqqında // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1971. – 30 yanvar. – S. 3.

VIII

RƏŞİD BEHBUDOV ƏDƏBİYYATDA VƏ İNCƏSƏNƏTDƏ

8.1. KİTABLARDA

Rəşid Behbudov nadir bir insandır, nadir şəxsiyyətdir. Azərbaycan mədəniyyəti tarixində bənzərsiz bir incəsənət ustasıdır... Hesab edirəm ki, XX əsrdə Azərbaycan mədəniyyətinin inkişaf etməsində nə qədər onun böyük xidmətləri olduğu zaman keçdikcə daha da dərinlən dərk olunacaqdır.

Heydər Əliyev

145. **Abbas, H.** Adı şöhrət oldu Azərbaycana : Şeir Rəşid Behbudova həsr olunub / Abbas H. Şeirlə danışır sinəmdə ürək. – B : Azərbaycan, 1997. – S. 119.
146. **Dilbazi, M.** Oxu, Rəşid : Şeir / Dilbazi M. Seçilmiş əsərləri. – B : "Lider nəşriyyat", 2004. – S. 110-111.
147. **Əfəndiyev, T.** SSRİ Xalq artisti, Dövlət mükafatı laureatı Rəşid Behbudovun ordenlə təltif olunması mərasimi : 15 may 1980 – ci il. Şəkil / Əfəndiyev T. Heydər Əliyev – Mədəniyyət və əbədiyyət. – B : Təhsil, 2013. – S. 74.
148. **Qaraqızı, U.** "Arşın mal alan"ın çəkilişindən 10 il sonra "Bəxtiyar" çəkildi : SSRİ Xalq artisti Rəşid Behbudovun kino sahəsindəki fəaliyyəti haqqında / Qaraqızı U. Azərbaycan filmlərinin yaranma tarixindən. II kitab. – B : "E.L." Nəşriyyat və Poliqrafiya Şirkəti MMC, 2010. – S. 63-64.
149. **Qaraqızı, U.** "Ən xoşbəxt gün", "Sevimli mahnı", "Mahnı ilə eldən-elə" adları "Bəxtiyar" adı ilə əvəz edildi : Xalq artisti Rəşid Behbudovun çəkildiyi "Bəxtiyar" filmindəki rolu haqqında / Qaraqızı U. Azərbaycan filmlərinin yaranma tarixindən. II kitab. – B : "E.L." Nəşriyyat və Poliqrafiya Şirkəti MMC, 2010. – S. 65-66.
150. **Rüstəm, S.** Adın kimi : Şeir Rəşid Behbudova həsr olunub / Rüstəm S. Seçilmiş əsərləri. 3 cildə. II cild. – B : Şərq-Qərb, 2005. – S. 36.
151. **Səfərli, İ.** Oxu, Rəşidim, oxu : Şeir / Səfərli İ. Pıçıldaşın, ləpələr. – B : Renessans, 2013. – S. 253-258.

8.2. DÖVRİ MƏTBUATDA

152. **Rəşid Behbudovun 100 illiyi ilə bağlı poçt markası buraxılıb** // Palitra. – 2015. – 2 dekabr. – S. 2.
153. **ABŞ-da Üzeyir Hacıbəyliyə və Rəşid Behbudova həsr olunmuş poçt markaları buraxılıb** // Ədalət. – 2015. – 18 sentyabr. – S. 4; Mədəniyyət. – 2015. – 18 sentyabr. – S. 2.
154. **ABŞ-da Üzeyir Hacıbəyliyə və Rəşid Behbudova həsr olunmuş poçt markaları buraxılıb** // Mövqe. - 2015. - 17 sentyabr. - S. - 5. – (e.n.)
155. **Kazımzadə, A.** 60 yaşlı "Bəxtiyar" - "Bəxtiyar" musiqili kinokamediyası haqqında // Kaspi. - 2015. - 16 iyul. - № 127. - S. 13.

156. **Kazımzadə, A.** Məşhur “Arşın mala alan” operettasının ekran həyatı : “Arşın mal alan” filmi və bu filmdə Əsgər bəy rolunu ifa edən Rəşid Behbudovun kinodakı fəaliyyəti haqqında // Azərbaycan. – 2014. – 19 sentyabr. – S. 11; 23 sentyabr. – S. 10.
157. **Qurbanlı, R.** Rəşid Behbudovun donunu çırdığı rus qızı : Tanınmış rus aktrisası Tamara Çernovanın həyatı və Rəşid Behbudovla birgə çəkildiyi “Bəxtiyar” filmi haqqında // Ədalət. – 2014. – 16 iyul. – S. 4.
158. **“Rəşid Behbudov və Azərbaycan bəstəkarlığı” mövzusunda konfrans** : Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında dünya şöhrətli müğənni, SSRİ Xalq artisti Rəşid Behbudovun 95 illik yubileyinə həsr edilmiş “Rəşid Behbudov və Azərbaycan bəstəkarlığı” mövzusunda keçirilmiş konfrans haqqında // Xalq qəzeti. – 2010. – 21 dekabr. – S. 4.
159. **Rüstəm, Z.** Rəşid Behbudovun doğum günü-fleşmob : Rəşid Behbudovun 95 illik yubileyi ilə əlaqədar təşkil olunan fleşmob haqqında // Ayna. -2010. - 11 dekabr. - S. 20. (e.n.)
160. **Rəşid Behbudovun doğum günü qeyri-adi şəkildə qeyd olunacaq** : SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudovun 95 illik yubileyi ilə əlaqədar təşkil olunan fleşmob haqqında // Mədəniyyət. – 2010. – 8 dekabr. – S. 12.
161. **Xatirə gecəsinin açılışı mərasimi keçirilib** : SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudovun 91 yaşı tamam olması münasibətilə onun yaşadığı evin qarşısında keçirilən xatirə lövhəsinin açılışı haqqında // Ədalət. – 2006. – 15 dekabr. – S. 16.
162. **“Bizim vətən”in təqdimat mərasimi** : Məşhur müğənni Rəşid Behbudova həsr olunmuş “Bizim vətən” adlı filmin “Nizami” kinoteatrında keçirilən təqdimat mərasimi haqqında // Səs. – 2002. – 28 may. – S. 11.
163. **“Doğma xalqıma” filmi kino-teatrlarda** : Dünya şöhrətli sənətkar Rəşid Behbudova həsr olunmuş “Doğma xalqıma” adlı film haqqında // Səs. – 2012. – 11 may. – S. 16.
164. **Rəşid Behbudovun xatirə muzeyi yaradılır** // Azərbaycan. – 1996. – 17 yanvar.
165. **Həmid, Q.** Oxu, Rəşid! : Şeir Rəşid Behbudova həsr olunub // Sumqayıt. – 1991. – 14 dekabr.
166. **Şəfəq, T.** Ona layla çaldı Azərbaycanı : Şeir SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudova həsr olunur // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1989.– 16 iyun. – S. 7.
167. **Abbas, H.** Sənət meydanının Rəşidi getdi : R. Behbudovun xatirəsinə həsr edilmiş şeir // Kommunist. – 1989. – 11 iyun.
168. **Cəfərov, A.** Həmişə sevilən sənətkarımız : Müəllifin görkəmli müğənni “Rəşid Behbudovun portreti” əsəri üzərində apardığı yaradıcılıq işi haqqında fikirləri // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1985. – 13 dekabr. – S. 5.
169. **Rüstəm, S.** Adın kimi : Şeir R. Behbudova həsr olunub // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1985. – 13 dekabr. – S. 1.
170. **Yusifzadə, C.** Ömür nəğmə kimidir : Tanınmış rejissor D. İmanovla görkəmli müğənni R. Behbudov haqqında çəkilmiş “Ömür nəğmə kimidir” adlı sənədli film barədə müsahibə // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1985. – 13 dekabr. – S. 5.

- 171. Məhərrəmov, İ.** “1001-ci qastrol” : SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudovun sənət yolundan bəhs edən “1001-ci qastrol” filmi haqqında // Mədəni-maarif işi. – 1974. - №3. – İyul-sentyabr. – S. 47-48.

8.3. AVTOREFERAT

- 172. Babyeva, M.** Rəşid Behbudovun ifaçılıq üslubu milli və klassik vokal ənənələrinin sintezi kontekstində : Avtoreferat. – B., 2010. – 26 s.

IX

От составителя

На основании Указа Президента Азербайджанской Республики Ильгاما Алиева от 18 марта 2015 года, в этом году отмечается 100 летие Народного артиста СССР и Азербайджанской Республики, Героя Социалистического Труда Рашида Бейбутова.

К юбилею артиста Центральная библиотека им. С. Вургуня подготовила библиографический указатель под названием «Nəğmə dolu bir ömür».

В библиографическом указателе предоставленном читателям для пользования собраны материалы о жизни и творчестве артиста с периода 1971 по 2015 года.

В библиографическом указателе указаны основные даты из жизни и деятельности Рашида Бейбутова, высказывания выдающихся личностей о нем, различные интервью, материалы вышедшие в книгах в периодических печатях и авторефератах. Статьи изданные как в книгах так и в периодической печати выделены так же в разделе Рашид Бейбутов в литературе и искусстве. В указателе литература дана в хронологическом и алфавитном порядке.

Указатель отражает литературу на азербайджанском, русском и иностранном языках.

С целью облегчения пользования библиографическим указателем, в конце пособия даются в алфавитном порядке интервью Рашида Бейбутова, а также статьи авторов написанные о нем. Пособие сгруппированно в хронологическом и алфавитном порядке внутри. Библиографический указатель составленный на азербайджанском и русском языках предназначен для пользования исследователей, библиотекарей, студентов, а так же широкой массы читателей.

X

**Распоряжение Президента Азербайджанской Республики
О проведении 100-летнего юбилея
Рашида Бейбутова**

В декабре 2015 году исполняется 100 лет со дня рождения прославленного музыкального деятеля, выдающегося певца и известного общественного деятеля, народного артиста СССР и Азербайджанской Республики, лауреата государственных премий СССР и Азербайджанской Республики, Героя Социалистического труда Рашида Меджид оглу Бейбутова.

Рашид Бейбутов является одной из выдающихся личностей, рожденных историей многовековой культуры Азербайджана. Новшествами, привнесенными в мир искусства своим неповторимым творчеством, мастер, обладавший своеобразной манерой исполнения и восхитительным голосом с лирическим оттенком, значительно обогатил летопись национальной музыки. Созданный им в период многогранной деятельности Азербайджанский государственный театр песни, носящий сегодня его имя, является весомым вкладом в культуру. Незабываемые роли, исполненные Рашидом Бейбутовым, как киноактером, являются яркими страницами кинематографии страны. Своими бесчисленными выступлениями с разнообразным репертуаром на самых знаменитых театральных сценах и в концертных залах мира мастер, безгранично привязанный к Родине и народу, снискал большую славу азербайджанской культуре.

Руководствуясь пунктом 32 статьи 109 Конституции Азербайджанской Республики, в целях обеспечения достойного проведения 100-летнего юбилея выдающегося мастера Рашида Бейбутова, которому принадлежат неоценимые заслуги в развитии и пропаганде азербайджанской культуры, постановляю:

1. Министерству культуры и туризма Азербайджанской Республики подготовить и осуществить план мероприятий, посвященных 100-летию юбилею выдающегося музыкального деятеля Рашида Бейбутова.

2. Кабинету Министров Азербайджанской Республики решить вопросы, вытекающие из настоящего Распоряжения.

Ильхам Алиев

Президент Азербайджанской Республики
город Баку, 18 марта 2015 года.

XI

Жизнь и деятельность Рашида Бейбутова

Рашид Бейбутов – редкий человек, редкая личность. Он неподражаемый деятель искусства в истории азербайджанской культуры.

Наби Хазри

Рашид Бейбутов – ярчайшее явление в истории музыкальной культуры Азербайджана, не имеющее себе аналогов. Являясь одним из основоположников классического направления в вокальном исполнительском искусстве Азербайджана, развивая традиции высокой культуры пения ханенде и характерных стилевых черт итальянской школы, великий мастер создал свой самобытный и оригинальный стиль. Именно в юные годы формируется индивидуальный облик Рашида – певца и актера. Отец Рашида Бейбутова очень тонко, с большим педагогическим тактом воспитывал своего сына.

Родился Рашид Меджид оглу Бейбутов 14 декабря 1915 года в городе Тифлисе. В 15-летнем возрасте там же начал свою исполнительскую деятельность. Отец Р. Бейбутова уроженец города Шуши, Меджид Бейбутов, будучи известным ханенде, также обладал прекрасным голосом и считался искусным исполнителем национальных азербайджанских мелодий. Достаточно отметить, что еще в 1914 году голос Меджида Бейбутова был записан на пластинку Рижской компанией «Граммофон». Одаренный певец был искусным исполнителем азербайджанских мугамов – шущгер, чахаргах и многих народных песен.

Мать будущего певца Фируза ханум Векилова была учительницей русского языка, а также руководила драматическим кружком в Тифлисском клубе.

В 1933 году 18-летний Рашид поступает в железнодорожный техникум, но премудрости столь далекого его душе занятия осваивает очень неохотно, отдавая все свои силы организации самодеятельного студенческого оркестра.

В 1944-1956 годах Рашид Бейбутов становится солистом Бакинской Филармонии, а в 1953-1960 годах – солистом Азербайджанского театра оперы балета.

В 1957 году Бейбутов создал при азербайджанской Филармонии концертный ансамбль, объединивший стилистку джаза и азербайджанских народных инструментов. В 1959 году великому певцу было присвоено звание народного артиста СССР.

В 1966 году всесторонне одаренный Рашид Бейбутов основал Азербайджанский государственный театр песни, который сегодня носит его имя, и сам же руководил им до конца дней своих, являясь одновременно художественным руководителем этого театра.

Рашид Бейбутов также снимался в кино. Участие в музыкальном фильме «Аршин мал алан» который вышел на экраны кинотеатров в 1945 году, принесло ему всемирную известность и звание лауреата Государственной премии СССР.

Творческой кульминацией 50-х годов в жизни Р. Бейбутова стал кинофильм «Бахтияр», где царствовала необычайно красивая, возвышенно-поэтическая музыка Тофика Кулиева.

Рашид Бейбутов исполняет главную роль героя фильма Бахтияра, отличающегося и волевой целеустремленностью, преданностью и доброжелательностью которыми прежде всего прекрасно сыграл роль Бахтияра.

В 1957 году Р. Бейбутов с большим успехом выступает в Москве на концертах VI Всемирного фестиваля молодежи.

Новая веха в творческой биографии замечательного певца Р. Бейбутова – это выступление на Декаде азербайджанского искусства в Москве весной 1959 года.

Специально для декады азербайджанского искусства Ф. Амиров написал новую редакцию опер «Севиль». В роли Балаша выступил Р. Бейбутов. Гениальная музыка Ф. Амирова и выдающееся исполнительское мастерство Р. Бейбутова покорили московскую аудиторию.

В 1962 году Р. Бейбутов участвует в самых различных творческих форумах, проводимых в республике. Будучи делегатом II съезда композиторов Азербайджана он горячо и страстно выступает на съезде, в дискуссии по проблемам развития песенного творчества.

Р. Бейбутов и в дальнейшем активно участвует во всех творческих форумах Москвы и Баку, пропагандируя творчество азербайджанских композиторов-песенников.

И 1970 г. Р. Бейбутов поехал в большую гастрольную поездку по Украине и, в частности с большим успехом выступал в Одессе, на сцене Одесской филармонии.

В конце 1970 года с огромным успехом Азербайджанский Государственный Театр песни гастролирует в Ленинграде. Строгая, взыскательная публика Ленинграда высоко оценила гастроль замечательного коллектива, специально отметив, что Р. Бейбутов представляет классическое направление в эстрадном искусстве.

Новый творческий полет Азербайджанского Государственного Театра песни – это пребывание в странах Латинской Америки. Театр в 1973 году дал концерты в 12 странах: Мексике, Панаме, Коста-Рике, Перу, Венесуэле, Гватемале, Боливии, Уругвае, Парагвае, Колумбии, Бразилии, Чили.

В 1985 году музыкальная общественность нашей страны, весь азербайджанский народ торжественно отмечали 70-летие со дня рождения своего любимого певца Рашида Бейбутова.

В 2005 году состоялся юбилейный вечер посвященный 90-летию гениального мастера, выдающегося азербайджанского певца Рашида Бейбутова.

Заслуги Рашида Бейбутова были высоко отмечены правительством. Он был народным артистом СССР, Лауреатом Государственных премии СССР и Азербайджанской ССР, Героем Социалистического Труда. Он умер 9 июня 1989 года.

Выдающийся мастер сцены и общественный деятель Рашид Бейбутов, проживший жизнь настоящего певца и мастера, ставший благодаря своему творчеству одной из ярких личностей истории нашей культуры, оставил богатое творческое наследие.

Нам остался его голос. Сотни азербайджанских народных песен, великое множество произведений композиторов разных времен и народов мы постоянно находимся в музыкальной атмосфере творчества Рашида Бейбутова. А жива песня, значит жив творец!

XII

Выдающиеся Деятели О Рашида Бейбутова

Рашид Бейбутов – это целая эпоха в нашей азербайджанской музыке.

Анар

Рашид Бейбутов был поистине мастером-созидателем. Он поднялся до высот второго автора народных песен. Это тоже особенность его творчества. Его голос призывал нас быть достойными и милосердными, взывал к чести, совести, справедливости, истине и чистоте. Ибо этот голос был голосом сердца, дыханием совести.

Бахтияр Вагабзаде

Рашид Бейбутов – музыкант огромного дарования, с голосом, порождающим красотой тембра, удивительно талантливый человек.

Тофик Кулиев

Рашид Бейбутов – выдающийся представитель нашей культуры, человек, при жизни ставший легендой и национальной гордостью, и то, что Азербайджан и его неповторимое искусство узнал весь мир – в этом огромная заслуга великого певца.

Ариф Меликов

Рашид Бейбутов был удивительно тонким знатоком азербайджанской народной музыки, современного азербайджанского композиторского творчества и вообще все мировой музыкальной культуры.

Васиф Адигезалов

Неповторимый голос и главное, неповторимая личность Бейбутова определили его особое место и значение в азербайджанской музыкальной культуре, в советской эстраде. Без него трудно представить культурную жизнь, музыкальный быт страны.

Муслим Магомаев

...Скажу об уроках Рашид Бейбутова. Это, прежде всего, труд и труд – изнуряющий, сладостный. И – любовь. Любовь к своему делу, к своей земле, к своему народу. «Пою тебя, родной Азербайджан мой!» - это не лозунг, а кредо жизни и творчества.

Владимир Кафаров

Нам остался его голос. Сотни азербайджанских народных песен, великое множество произведений композиторов разных времен и народов – мы постоянно находимся в музыкальной атмосфере творчества Рашид Бейбутова. А жива песня – значит, жив творец!

Светлана Мирзоева

У Бейбутова свое особое отношение к мелодии песни, к каждому слову. Он обогащает мелодии своеобразными, выразительными интонациями, и поэтому даже хорошо знакомая народная песня звучит в его исполнении по – новому. В этом один из секретов яркого искусства певца.

Рза Кулиев

Рашид Бейбутов – это прежде всего любовь к Родине, к своему народу.

Камал Гасанов

Рашид Бейбутов – это первый азербайджанский певец, музыкант, объездивший весь мир второго такого не было.

Гейдар Алиев

Рашид Бейбутов, словно неугасаемая звезда, будет жить пока стоит этот мир, и остается яркой звездой Азербайджана.

Сертан Айхан

Рашид Бейбутов своими песнями, то есть азербайджанскими песнями и музыкой, прославил Азербайджан во всем мире.

Гасан Алиев

Рашид Бейбутов вдохнул вторую жизнь песни многих композиторов, сделав их достоянием народа.

Полад Бюль-Бюлбоглу

Выдающийся мастер сцены и общественный деятель Рашид Бейбутов, проживший жизнь настоящего певца и мастера, ставший благодаря своему творчеству одной из ярких личностей истории нашей культуры, оставил богатое творческое наследие.

Полад Бюль-Бюлбоглу

Поет земляк, ему внимаю я
И песнь ведет меня знакомыми местами
Родимый дом и отчие края
Проходят у меня перед глазами.

Наби Хазри

XIII

**Основные даты жизни и творчества
Рашида Бейбутова**

1915-14 декабря	В городе Тбилиси в семье певца родился Бейбутов Рашид
1930	Работал в Государственном театре оперы и балета Армении
1933	Поступил в Железнодорожный техникум
1939	Совместно с труппой театра участвовал в Москве на днях искусства Армении
1942	Выступал с концертной программой на Крымском фронте
1946	Получил Сталинскую премию за исполнения роли Аскера в фильме «Аршин-мал алан»
1946	Был удостоен звания Государственной премии лауреата СССР
1946-1956	Был солистом Азербайджанской Государственной Филармонии
1949	Принимал участие на Международном фестивале Молодежи и Студентов проходившем в городе Будапеште.
1951	Получил звание народного артиста Азербайджана
1951	Был на гастролях в Китае
1952	Снялся в музыкальном документальном фильме «Песни труда и мира»
1953	Исполнил роль Балаша в опере «Севиль»
1953-1960	Был солистом Азербайджанского Государственно Театра Оперы и Балета
1954	Снялся в музыкальном документальном фильме «Родному народу»
1955	Снялся в художественном фильме «Бахтияр»
1957-1959	Был организатором и руководителем Азербайджанского Государственного Концертного Ансамбля.
1957	Выступал на VI Международном Фестивале Молодежи в Москве
1959	Снялся в документальном фильме «Наш Азербайджан»
1959	Был удостоен звания народного артиста СССР

1962	Роскошный концертный комплекс в Тегеране когда то назывался «Рашидия» в честь Рашида Бейбутова
1965	Снялся в фильме «Вечное братство»
1968	Организовал Азербайджанский Государственный Театр Песни, где был солистом и художественным руководителем
1969	Снялся в фильме концерте « Встреча на свадьбе»
1970	Снялся в фильме концерте «Ритмы Абшерона»
1974	Снялся в документальном фильме «1001-я гастроль»
1975	Был снят документальный фильм посвященный выдающемуся деятелю «Рашиду Буйбутову»
1976	Был подписан указ Президиума Верховного Совета СССР о награждении Орденом Ленина народного артиста Рашида Бейбутова.
1976	Был подписан указ Президиума Верховного Совета СССР о награждении Орденом Ленина народного артиста Рашида Бейбутова.
1979	Был удостоин Государственной премии
1980	Получил имя Героя Социалистического труда
1985	Очередной раз снялся в документальном фильме Рашид Бейбудов
1989	9 июля скончался в городе Москве, был похоронен в Баку на Алее почетного Захоронения
1995	Президент Азербайджанской Республики Г. Алиев подписывает указ о Проведении 80-ти летия выдающегося деятеля Рашида Бейбутова.
2001	Был проведен 85-й юбилей выдающегося певца.
2005	Юбилейный вечер посвященный 90 летию Рашида Бейбутова
2006	В городе Норильске был открыт дом дружбы «Заполярье» в память Рашида Бейбутова.
2015	Президент Азербайджанской Республики Ильгам Алиев подписывает указ О проведении 100 летнего юбилея выдающегося певца Рашида Бейбутова.

XIV

О НЁМ

14.1. В КНИГАХ

173. **Анар.** Весенний голос : О творчество певца Рашида Бейбутова / Анар. Чуть ближе к звездам. – Б.: Язычы, 1986. – С. 406-408.
174. **Бейбутов Рашид Маджид оглы (1915-1989) :** Жизнь азербайджанского певца Рашида Бейбутова / Большая Советская Энциклопедия. В 30-томах. Том 3. – М : - Советская Энциклопедия. – 1970. – С. 90-91.
175. **Гордость азербайджанского народа :** О творческом пути выдающегося азербайджанского певца Рашида Бейбутова / - Б : Шарг-Гарб, 1996. – 112 с.
176. **Абасова, Э.** Рашид Бейбутов : О творчестве народного артиста ССР Рашида Бейбутова / Музыка Республик Закавказья. – Тбилиси, «Хеловнеба», 1975. С. 241-245.
177. **Бейбутов Рашид Маджид оглы (1915-1989) :** Жизнь и творчество Азербайджанского певца Рашида Бейбутова / Музыкальная энциклопедия. Том 1. – М : Советская Энциклопедия. – 1973. – С. 375-376.

14.2. В ГАЗЕТАХ И ЖУРНАЛАХ

178. **Распоряжение Президента Азербайджанской Республики О проведении 100-летнего юбилея Рашида Бейбутова //** Бакинский рабочий. – 2015. – 20 марта.

179. **Великий певец поспевающий Азербайджан :** В Музее музыкальной культуры состоялось мероприятие, посвященное 100- летию со дня рождения великого певца Рашида Бейбутова // Бакинский рабочий. – 2015. – 3 декабря. – С. 6.
180. **В США выпущены марки с изображениями Узеира Гаджибейли и Рашида Бейбутова //** Ежедневные новости. - 2015. - 24 сентября. - С. 10. (э.и.)
181. **Асадова, И.** Как прошла премьера фильма "Аршин мал алан" в Голливуде : Показ был посвящен 130-летию бессмертного азербайджанского композитора Узеира Гаджибекова, 100-летию Рашида Бейбутова и 70-летию фильма // Эхо. - 2015. - 23 сентября - С. 8. (э.и.)
182. **Асадова, И.** Рашида Бейбутова : "Это праздник азербайджанского имиджа в Европе" : В Голливуде покажут фильм "Аршин мал алан" // Эхо. - 2015. - 1 сентября. - С. 8. (э.и.)
183. **Асадова, И.** "Я ухожу, не плачь...": Вышла в свет миниатюрная книга народного писателя Эльчина, посвященная творчеству выдающегося Рашида Бейбутова // Эхо. - 2015. - 27 августа. - С. 8. (э.и.)

184. **Издана миниатюрная книга «Я ухожу, не плачь... Творчество и личность Рашида Бейбутова»** // Бакинский рабочий. – 2015. – 26 августа. – С. 4.
185. **В Азербайджане отметят 100-летие Рашида Бейбутова** // Бакинский рабочий. – 2015. – 13 августа. – С. 3.
186. **Ханджанбекова, Ф.** Две легенды Талант Рашида Бейбутова и Раджа Капура объединял народы // Каспи. - 2013. - 14-20 декабря. - С. 20. (э.и.)
187. **Руслан, М.** Вечер-концерт, посвященный памяти Рашида Бейбутова: Состоялся в Азербайджанском государственном театре песни // Эхо. - 2013. - 17 декабря. - С. 8. (э.и.)
188. **Руслан, М.** Памяти выдающегося артиста В Баку состоялся вечер, посвященный Рашиду Бейбутову // Зеркало. - 2013. - 17 декабря. - С. 8. (э.и.)
189. **Бейбутова, Р.** "Папа сумел всей душой полюбить свой народ...": Беседа газеты "Зеркало" с оперной певицей, заслуженной артисткой республики Рашидой Бейбутовой // Зеркало. -2012. - 15 декабря. - С. 25. (э.и.)
190. **Асадова, И.** Рашида Бейбудова : "У меня хорошие надежды : Сегодня великому Рашиду Бейбутову исполнилось бы 97 лет // Эхо. - 2012. - 14 декабря. - С. 8. (э.и.)
191. **Гасан гызы, Н.** С любимыми не расставайтесь : О величайшем певце Рашиде Бейбутове // Вышка. – 2011. - 16-22 декабря. – С. 11.
192. **Багирова, Т.** Волшебная магия таланта: Юбилей Рашида Бейбутова молодежь отметила флешмобом // Известия. -2010. - 17 декабря. - С. 8. (э.и.)
193. **Микеладзе, Г.** Наш неповторимый, уникальный Рашид Бейбутов // Бакинский рабочий. – 2011. – 15 декабря. – С. 6.
194. **Мирзоева, С.** Этот прекрасный редкостный музей ... : О музее посвященном творчеству Рашида Бейбутова созданного на квартире Белгородского журналиста В. Гупалюка // Бакинский рабочий. – 2010. – 18 августа. – С. 4.
195. **Алиева, С.** "Вспышка толпы" : В день рождения Рашида Бейбутова будет организован флэшмоб // Зеркало. - 2010. - 8 декабря. - С. 8. (э.и.)
196. **Гасан гызы, Н.** Величайшая вершина по имени Рашид : О величайшем певце Рашиде Бейбутове // Вышка. – 2009. - 18-24 декабря. – С. 11.
197. **Ирада, А.** Вечер, посвященный памяти Рашида Бейбутова // Эхо.- 2009. - 18 декабря. - С. 8. (э. и.)
198. **Масель, С.** Рашиду Бейбутову посвящается... : В столице состоялся вечер, посвященный памяти великого азербайджанского певца // Зеркало. - 2009. - 17 декабря. - С. 8. (э. и.)
199. **Мирзоева, С.** Песни моей души : О книге журналиста В. Гупалюка «Песни моей души» посвященной великому певцу Азербайджанской

- Республики Рашиду Бейбутову // Бакинский рабочий. – 2009. – 15 июля. – С. 8.
200. **Состоялась презентация книги о Рашиде Бейбутове** // Каспий. - 2009. - 9 июня. - С. 8. (э. и.)
 201. **Юбилейный вечер, посвященный 90-летию гениального мастера выдающегося Азербайджанского певца Рашиду Бейбутову** // Бакинский рабочий. – 2005. – 15 декабря. – С. 6.
 202. **Цермония почтения памяти Рашида Бейбутова В Аллее почетного захоронения** // Бакинский рабочий. – 2005. – 15 декабря. – С. 6.
 203. **Меликов, А.** Недостигаемая вершина – Рашид : Вспоминание А. Меликова о великом певце Рашиде Бейбутове // Беседу вела : Н. Гасан гызы // Вышка. – 2001. – 18-25 октября. – С. 12.
 204. **Алиев, Г.** Имя Рашида Бейбутова навеки вписано в историю Азербайджанской культуры : Речь Президента Азербайджана на встрече Рашида Бейбутова // Бакинский рабочий. – 2001. – 17 октября. – С. 1-2.
 205. **Мирзоева, С.** Рашид Бейбутов – Величайший талант ! // Бакинский рабочий. – 2000. – 12 декабря. – С. 3.
 206. **Мирзоева, С.** Жива песня – значит, жив певец : Об известном певце Рашида Бейбутова // Бакинский рабочий. – 1998. – 12 декабря. – С. 6.
 207. **Ханджанбекова, Ф.** Марзия ханум, Рашид и Радж : О выдающемся азербайджанской актрисе Марзие Давудовой, об известном певце Рашиде Бейбутове и индийском актере Радже Капуре // Бакинский рабочий. – 1996. – 20 декабря. – С. 5.
 208. **Агасиев, А.** Незабываемый, неповторимый : О творчестве Р. Бейбутова // Бакинский рабочий. – 1996. – 1 августа.
 209. **Гурбанова, И.** «Соловей цветника искусства» / О творчестве Р. Бейбудова // Азербайджан. – 1995. – 16 декабря. С. 3.
 210. **Вагабзаде, Б.** Его песни будут жить всегда : К годовщине со дня рождения Рашида Бейбутова // Вышка. – 1993. – 25 декабря. – С. 8.
 211. **Рашид, Р.** Слово об отце : Воспоминание дочери Рашида Бейбутова о своем знаменитом отце // Вышка. – 1993. – 8 июня. – С. 3.

XV

İNGİLİS DİLİNDƏ

15.1. DÖVRİ MƏTBUATDA

212. **Nazarli, A.** The voice of a nation – Rəşid Behbudov // Azernews. - 2015. – May 28 – June 2. - P. 13.

XVI

KÖMƏKÇİ GÖSTƏRİCİLƏR

16.1. RƏŞİD BEHBUDOVUN KİTABLARDA VƏ DÖVRİ MƏTBUATDA
ÇAP OLUNMUŞ MÜSAHİBƏLƏRİNİ YAZAN MÜƏLLİFLƏRİN ƏLİFBA GÖSTƏRİCİSİ

Həsənəliyev, N. 4
Rəhmanzadə, F. 3
Rüfətəoğlu, Z. 2
Rüstənzadə, S. 1

16.2. RƏŞİD BEHBUDOVUN KİTABLARDA VƏ DÖVRİ MƏTBUATDA
ÇAP OLUNMUŞ MÜSAHİBƏLƏRİNİN ƏLİFBA GÖSTƏRİCİSİ

Hər mahnının öz teatri var 1
Xoşbəxt tale, amansız tale 2
Musiqimizi böyük miqyaslı görmək arzusundayam 4
Səven ürəklərin səsinə eşit 3

16.3. RƏŞİD BEHBUDOV HAQQINDA ƏSƏR YAZAN
MÜƏLLİFLƏRİN ƏLİFBA GÖSTƏRİCİSİ

Abbaszadə, H. 82
Abbaslı, T. 66
Abbasov, İ. 72
Abbasova, E. 131, 140
Abdin, T. 56
Abdullayeva, S. 21, 32, 39
Ağasıyev, Ə. 107, 110
Ağasıyev, M. 58
Azəri, L. 28, 29, 40
Babaşova, Ş. 30
Babayev, A. 35
Babayeva, M. 7, 60
Bayramalioğlu, N. 103
Bayramova, Z. 105, 120
Bülbüloğlu, P. 70, 128
Bünyadov, T. 8
Cahangirov, C. 132
Elçin. 113
Əfqan. 98
Əliyev, H. 99
Əliyeva, E. 119
Hafiz, M. 27
Hafizqızı, X. 89
Həsənəliyev, H. 122
Hidayətqızı, S. 79
Hüseynov, F. 37
Hüseynov, R. 74
Xəlilzadə, F. 44, 54, 73, 91, 104
İmanov, L. 130, 133
Kəbutər. 92
Kərimli, A. 93
Krasnova, S. 112
Qarayev, T. 11-14, 118, 121, 125, 137
Quliyev, A. 108, 111
Quliyev, R. 135
Məmmədli, İ. 115
Məmmədov, A. 142
Məmmədova, Y. 75
Mirzəağanlı, M. 109
Mirzəhəsənqızı, S. 106
Mustafayeva, L. 48
Namazəliyev, Q. 136

Nazim, S.	129
Nəsirqızı, M.	78
Nəsirov, S.	41
Nigar, N.	117
Nigar.	33
Oktay.	34
Sariyeva, İ.	24, 63
Səməd, M.	116
Səmədov, İ.	97
Şahnaz.	68
Təhmirazqızı, S.	55
Təranə.	47, 100
Turan.	61
Ülvi, A.	84
Vahabzadə, B.	134, 138
Vaqifqızı, N.	102
Veysəlli, N.	126
Zaman, Ş.	42
Zümrüd.	43, 45, 90

16.4. RƏŞİD BEHBUDOV HAQQINDA YAZILAN ƏSƏRLƏRİN ƏLİFBƏ GÖSTƏRİCİSİ

ABŞ-da Rəşid Behbudovun diski hazırlanır	87
Anama dedi ki, mənı aradan götürəcəklər	48
Arzularla, ümidlərlə yaşayan müğənni	41
Atanın mələk kimi xasiyyəti olub”	53
Azərbaycan musiqi sənətinin əvəsiz ifaçısı – Rəşid Behbudov	43
“Azərbaycan” : Rəşid Behbudov bütün konsertlərinə bu mahnı ilə başlayırdı	49
Azərbaycan” sözü onun vizit vərəqəsi idi	34
Azərbaycanı dünyaya tanıdan görkəmli sənətkar	63
Azərbaycan-Rəşid Behbudov mahnıları ilə	89
Baharın qolları üstündə əbədiyyətə qovuşan sənətkar	11
Behbudov, Rəşid Məcid oğlu	6, 10, 15
Behbudovlar ailəsi	91, 120
Beş il əvvəl haqq dünyasına qovuşmuş, sağlığında özünə heykəl qoymuş, sənətkarın qəbrinin üstünü götürən olacaqmı?	115
Bir ailənin-şəcərənin izi ilə	45
Bir anamdan, bir də səndən doya bilmirəm ...”	68
Bir nəslin möcüzəsi	100
Bir yol gedir əbədiyyətə	111
Çoxmillətli sovet mədəniyyəti xadimləri R.M.Behbudovun vəfatından kədərənirlər	124
Dahi sənətkar, görkəmli Azərbaycan müğənnisi Rəşid Behbudovun 90 illiyinə həsr olunmuş yubiley gecəsi	70
Dekabr ayı Rəşid Behbudova həsr olunacaq	76
Dünya şöhrətli müğənnimiz Rəşid Behbudovun 100 illik yubileyi	24
Dünya, mənə nəyin qaldı	117
Dünyanı dolaşan səs	54
Dünyaya və zamana sığmayan səs	72
Ecəzkar səs	133
Ecəzkar səsi ilə dünyanı ovsunlayan sənətkar	80
“Elə bənd oldum” və ya balaca Rəşidin reallaşan uşaq arzuları	78
Ellərdən-ellərə	143
Əlli dildə oxumağı bacaran sənətkarın bu gün doğum günüdür	105
Fəxri xiyabanda Rəşid Behbudovun xatirəsini anma mərasimi	69
Görkəmli Azərbaycan müğənnisi Rəşid Behbudovun 90 illiyinə həsr olunmuş yubiley gecəsi	71
Görkəmli sənət xadimlərimiz	135
Görkəmli sənətkar Rəşid Behbudovun 95 illiyi qeyd edilib	51
Görkəmli sənətkar Rəşid Behbudovun xatirəsi anıldı	28
Gözlər ağlasın	125
Həmişəyaşar	58
Hər şey insanlara qalır	116
Xatirələrim... qeydlərim	129
Xoşbəxt sənətkar	132
İlhamın vuran nəbzi... ..	12
“İrs” Beynəlxalq jurnalı yeni sayını Rəşid Behbudovun 90 illiyinə həsr etdi	67
“İrs” jurnalının növbəti sayı Rəşid Behbudova həsr olunub	97
Qarabağın musiqi dünyası	30
Qızıl ensiklopediya	81

Qüdrətli sənətkar	138
Lənkəranda Rəşid Behbudovun 100 illik yubileyi qeyd olunub	26
Lirik tenor	61
Məcid Behbudov və onun irsi	93
Mən bir qıza rast gəldim	50
Mən gedirəm, ağlama	113
Muğamlarımızı nəsildən-nəslə çatdıran sənətkar	90
Musiqi aləminin sönməz ulduzu	112
Musiqimizi böyük miqyaslı görmək arzusundayam	122
Musiqimizin əfsanəsi	47
Müğənninin yubileyinə hədiyyə	114
Nəğmə dolu ürəyində Vətəni gəzdiren sənətkar	29
Norilskdə Rəşid Behbudovun xatirəsinə dostluq evi açılıb	64
O səsin qüdrəti	73
Oxuyur Rəşid Behbudov	79, 84
Onların dünəni	56
Onu çölün ortasında, məşəllər işığında konsert verməyə məcbur etmişdilər	109
“Öləcəyəm qalacaqsız Rəşidsiz”	103, 126
Ölməzlik haqqı	128
Ömrə yazılan üç saat	82
Ömrün son baharı	118
Ömürdən qalan anlar	14, 121, 137
Polad Bülbüloğlu Rəşid Behbudovu sevir, bəs siz?	106
Rəşid Behbudov (1915-1988).....	5, 9
Rəşid Behbudov : “Mənə yalnız çiçək verin...”	74
Rəşid Behbudov anılacaq	57, 86
Rəşid Behbudov anılıb	32, 38, 39
Rəşid Behbudov əfsanəsi	46
Rəşid Behbudov səsinin sənət zirvəsi	23
Rəşid Behbudov yad ediləcək	59, 88
Rəşid Behbudova həsr olunan miniatür kitab	25
Rəşid Behbudovla 7 gün	42
Rəşid Behbudov-müğənni və aktyor	60
Rəşid Behbudovsuz 15 il	85
Rəşid Behbudovu məqsədlərə körpü etmək olmaz	92
Rəşid Behbudovun 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı	17
Rəşid Behbudovun 100 illiyi qeyd olunacaq	22
Rəşid Behbudovun 80 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı	18
Rəşid Behbudovun 90 illik yubileyi qeyd olunacaq	77
Rəşid Behbudovun 93 illiyi qeyd olunacaq	62
Rəşid Behbudovun 95 illiyi qeyd edilib	52
Rəşid Behbudovun adı Azərbaycan mədəniyyəti tarixinə əbədi həkk olunmuşdur	99
Rəşid Behbudovun albomu işıq üzü görüb	94
Rəşid Behbudovun albomunun təqdimatı olacaq	101
Rəşid Behbudovun doğum günü qeyd olundu	37
Rəşid Behbudovun xatirə gecəsi keçirilib	33
Rəşid Behbudovun xatirəsi anıldı	96
Rəşid Behbudovun xatirəsi Bakıda və Vyanada yad edilib	31
Rəşid Behbudovun mahnıları Amerika kilsələrində səslənib	65
Rəşid Behbudovun sənətkarlığı	7, 40
Rəşid Behbudovun unudulan ifaları on altı diskdə toplanacaq	83
Rəşid Behbudovun yeni albomu hazırlanır	95
Rəşid Behbudovun yubiley gecəsi keçiriləcək	102
Rəşid Məcid oğlu Behbudov	16, 123
Sənət ovsunu	35
“Sənətə sadıq qalın”.....	119
Sənətimizin günəşi	107, 110
Sənətin həmişəbahar çiçəkləri	139
Sənətkar qüdrəti	131
Sənətkarın anım gecəsi	36
Səni dinləyəndə	134
“Səni tərənnüm edirəm, doğma Azərbaycan!”	55, 108, 140, 141
Səsin qüdrəti	44
Səslər səsi	66
Son mənzilə	127
SSRİ xalq artisti R. M. Behbudovun Lenin ordeni ilə təltif edilməsi haqqında SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fərmanı	19
Ucalıq və sadəlik	98

Ustad müğənni	142
Ümumxalq məhəbbətinin ifadəsi	136
Ürəkdən gələn mahnılar	144
Ürəklərdə yaşayan sənətkar	75
Vokal sənətimizin zirvəsi	130
Vyanada Rəşid Behbudov anılıb	21
Vyanada Rəşid Behbudovun 100 illik yubileyi qeyd edilib	20
Yada düşdü	8
Yer üzünü dolaşan səs	104
Yurdum-yuvam məskənimdən Azərbaycanım	27
25 yaşlı teatrın bir günü	13

16. 5. RƏŞİD BEHBUDOV HAQQINDA ƏDƏBİYYAT VƏ İNCƏSƏNƏTDƏ YAZAN MÜƏLLİFLƏRİN ƏLİFBƏ GÖSTƏRİCİSİ

Abbas, H.	145, 167
Babeyeva, M.	172
Cəfərov, A.	168
Dilbazi, M.	146
Əfəndiyev, T.	147
Həmid, Q.	165
Kazımzadə, A.	155, 156
Qaraqızı, U.	148, 149
Qurbanlı, R.	157
Məhərrəmov, İ.	171
Rüstəm, S.	150, 169
Rüstəm, Z.	159
Səfərli, İ.	151
Şəfəq, T.	166
Yusifzadə, C.	170

16.6. RƏŞİD BEHBUDOV HAQQINDA ƏDƏBİYYAT VƏ İNCƏSƏNƏTDƏ YAZILAN ƏSƏRLƏRİN ƏLİFBƏ GÖSTƏRİCİSİ

ABŞ-da Üzeyir Hacıbəyliyə və Rəşid Behbudova həsr olunmuş poçt markaları buraxılıb	153, 154
Adı şöhrət oldu Azərbaycana	145
Adın kimi	150, 169
Arşın mal alan"ın çəkilişindən 10 il sonra "Bəxtiyar" çəkildi	148
Bizim vətən"ın təqdimat mərasimi	162
Doğma xalqıma" filmi kino-teatrlarda	163
Ən xoşbəxt gün", "Sevimli mahnı", "Mahnı ilə eldən-elə" adları "Bəxtiyar" adı ilə əvəz edildi	149
Həmişə sevilən sənətkarımız	168
Xatirə gecəsinin açılışı mərasimi keçirilib	161
Məşhur "Arşın mala alan" operettasının ekran həyatı	156
Oxu, Rəşid	146, 165
Oxu, Rəşidim, oxu	151
Ona layla çaldı Azərbaycanı	166
Ömür nəğmə kimidir	170
Rəşid Behbudov və Azərbaycan bəstəkarlığı" mövzusunda konfrans	158
Rəşid Behbudovun 100 illiyi ilə bağlı poçt markası buraxılıb	152
Rəşid Behbudovun doğum günü qeyri-adi şəkildə qeyd olunacaq	160
Rəşid Behbudovun doğum günü-fleşmob	159
Rəşid Behbudovun donunu çirdiği rus qızı	157
Rəşid Behbudovun xatirə muzeyi yaradılır	164
Rəşid Behbudovun ifaçılıq üslubu milli və klassik vokal ənənələrinin sintezi kontekstində	172
Sənət meydanın Rəşidi getdi	167
SSRİ Xalq artisti, Dövlət mükafatı laureatı Rəşid Behbudovun ordenlə təltif olunması mərasimi	147
"1001-ci qastrol"	171
60 yaşlı "Bəxtiyar" - "Bəxtiyar" musiqili kinokamediyası haqqında	155

ВСПОМАГАТЕЛЬНЫЕ УКАЗАТЕЛИ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ

17.1. АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ АВТОРОВ ПРОИЗВЕДЕНИЙ О РАШИДЕ БЕЙБУТОЕ

Абасова, Э. 176
 Агасиев, А. 208
 Алиев, Г. 204
 Алиева, С. 195
 Анар. 173
 Асадова, И. 182, 183, 190
 Асадова, И. 190
 Багирова, Т. 192
 Бейбутова, Р. 189
 Вагабзаде, Б. 210
 Гасан гызы, Н. 191, 196
 Гурбанова, И. 209
 Ирада, А. 197
 Масель, С. 198
 Меликов, А. 203
 Микеладзе, Г. 193
 Мирзоева, С. 194, 199, 205, 206
 Рашид, Р. 211
 Руслан, М. 187, 188
 Ханджанбекова, Ф. 207

17.2. АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ПРОИЗВЕДЕНИЙ О РАШИДЕ БЕЙБУТОВЕ

Бейбутов Рашид Маджид оглы (1915-1989) 174, 177
 В Азербайджане отметят 100-летие Рашида Бейбутова 185
 В США выпущены марки с изображениями Узеира Гаджибейли и Рашида Бейбутова 180
 Великий певец поспевающий Азербайджан 179
 Величайшая вершина по имени Рашид 196
 Весенний голос 173
 Вечер, посвященный памяти Рашида Бейбутова 197
 Вечер-концерт, посвященный памяти Рашида Бейбутова: Состоялся в Азербайджанском государственном театре песни 187
 Волшебная магия таланта 192
 "Вспышка толпы" 195
 Гордость азербайджанского народа 175
 Две легенды Талант Рашида Бейбутова и Раджа Капура объединял народы 186
 Его песни будут жить всегда 210
 Жива песня – значит, жив певец 206
 Издана миниатюрная книга «Я ухожу, не плачь... Творчество и личность Рашида Бейбутова» 184
 Имя Рашида Бейбутова навеки вписано в историю Азербайджанской культуры 204
 Как прошла премьера фильма "Аршин мал алан" в Голливуде 181
 Марзия ханум, Рашид и Радж 207
 Наш неповторимый, уникальный Рашид Бейбутов 193
 Недостигаемая вершина – Рашид 203
 Незабываемый, неповторимый 208
 Памяти выдающегося артиста В Баку состоялся вечер, посвященный Рашиду Бейбутову 188
 Папа сумел всей душой полюбить свой народ... 189
 Песни моей души 199
 Распоряжение Президента Азербайджанской Республики О проведении 100-летнего юбилея Рашида Бейбутова 178
 Рашид Бейбутов – Величайший талант ! 205
 Рашид Бейбутов 176
 Рашида Бейбутова 182, 190
 Рашиду Бейбутову посвящается 198
 С любимыми не расставайтесь 191
 Слово об отце 211
 Соловей цветника искусства 209
 Состоялась презентация книги о Рашиде Бейбутове 200
 Цермония почтения памяти Рашида Бейбутова В Аллее почетного захоронения 202

Этот прекрасный редкостный музей 194
Юбилейный вечер, посвященный 90-летию гениального мастера выдающегося
Азербайджанского певца Рашиду Бейбутову 201
Я ухожу, не плачь..." 183

KBT 91.9

Tərtibçilər: Nazxanım Cəfərova
Mətanət Əliyeva

**Buraxılışa məsul və
redaktoru :** Yeganə Əhmədova

Redaktorlar: Pərvanə Qasımova
Nailə Əsgərova

“Nəğmə dolu bir ömür” : bibliografik göstərici /tərt. ed.
N.Cəfərova, M. Əliyeva; buraxılışa məs. və red. Y. Əhmədova;
red. P. Qasımova, N. Əsgərova.
Sumqayıt şəhər Mərkəzi kitabxanası. - Sumqayıt, 2015 - 40 s.

Rəşid Behbudovun həyat və yaradıcılığını geniş oxucu kütləsinə çatdırmaq məqsədi ilə S. Vurğun adına Mərkəzi kitabxananın əməkdaşları “Nəğmə dolu bir ömür” adlı bibliografik göstərici hazırlamışdır.

Azərbaycan və rus dillərində tərtib olunmuş göstəricidə Rəşid Behbudovun həyatı, yaradıcılığı haqqında 1971-2015-ci illərdə dərc edilmiş məqalələr, həmçinin görkəmli müğəninin həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri, görkəmli şəxsiyyətlərin onun haqqında söylədiyi fikirlər öz əksini tapmışdır.